

รายงานการวิเคราะห์หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
(General Education) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

นางปิ่นทอง อมรจตุ
นักวิชาการศึกษา ปฏิบัติการ
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

คำนำ

การวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัย รวมทั้งสามารถใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศ สำหรับผู้บริหาร ภาคราชการ อาจารย์ และนักศึกษา ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป อย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2549 เป็นต้นมา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาข้อมูลการใช้หลักสูตรหมวดศึกษาทั่วไป เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปฏิบัติงานด้านการวิเคราะห์ในอนาคต

หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (General Education) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จะเป็นประโยชน์ต่อมหาวิทยาลัยในการนำไปใช้เป็นแหล่งข้อมูลในการศึกษาและปฏิบัติงาน

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

สิงหาคม 2562

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
บทที่ 1 บทนำ	
- ความเป็นมาและความสำคัญ	1
- วัตถุประสงค์	1
- ขอบเขตของการศึกษาวิเคราะห์	2
- ประโยชน์การวิเคราะห์ต่อการพัฒนางานในหน้าที่	2
- นิยามศัพท์เฉพาะ	2
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง	
- แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์	3
- งานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
บทที่ 3 วิธีการวิเคราะห์	
- ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง หรือ แหล่งข้อมูล	11
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์	11
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	12
- สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	12
- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอ	12
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์	13
บทที่ 5 สรุปผลและข้อเสนอแนะ	44
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย ได้เริ่มดำเนินการมาเกือบ 4 ทศวรรษ นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 โดยทบวงมหาวิทยาลัย ได้มีประกาศ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2517 กำหนดให้หลักสูตรในระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตรต้องมีองค์ประกอบของ “วิชาพื้นฐานทั่วไป” อย่างน้อย 30 หน่วยกิต แต่จากการดำเนินงานตามประกาศดังกล่าว พบว่า ขอบเขต จุดมุ่งหมาย และลักษณะรายวิชาของกลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไปยังต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงตามบริบทของมหาวิทยาลัยแต่ละแห่ง จึงได้ปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีใหม่ และกำหนดให้ใช้คำว่า “วิชาศึกษาทั่วไป” แทน “วิชาพื้นฐานทั่วไป” (ที่ใช้ถึงปี พ.ศ. 2542) ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) กระทรวงศึกษาธิการ จึงกำหนดเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรที่ใช้ อยู่ ณ ปัจจุบัน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ตระหนักถึงความสำคัญของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและเห็นความจำเป็นในการสร้างพื้นฐานความรู้ให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขเป็นคนดี คนเก่ง รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจึงได้ปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ให้สอดคล้องกับประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี และประกาศของกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยยึดตามแนวทางของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ในหลักการที่เรียกว่า “ไตรสิกขา” อันเป็นการฝึกฝนให้ผู้เรียน มีศีล มีสมาธิ และมีปัญญา ทั้งนี้จะต้องประยุกต์ให้เหมาะสมกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน คือ มีศีล ทั้งกายและวาจา ฝึกจิตใจให้สงบมีสมาธิ เกิดความคิด เกิดปัญญา ได้บัณฑิตที่เป็นคนดี คนเก่ง ใช้ชีวิตร่วมกับสังคมปัจจุบันได้อย่างมีความสุข

จากความเป็นมาดังกล่าว จึงสมควรที่มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัย โดยมีการสรุปและวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับผู้บริหาร ผู้พัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และผู้เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนจัดทำหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้เหมาะสมสอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบข้อมูลหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2562

ขอบเขตการศึกษวิเคราะห์

ในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ระหว่างปี พ.ศ. 2549 - 2562 ครอบคลุมดังนี้

- 1) คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์
- 2) แนวคิดในการจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 3) มาตรฐานการเรียนรู้
- 4) แนวทางการจัดการเรียนรู้

ประโยชน์การวิเคราะห์ต่อการพัฒนางานในหน้าที่

เป็นข้อมูลสารสนเทศของผู้บริหาร ผู้พัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนจัดทำหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปให้เหมาะสม สอดคล้องตรงกับวัตถุประสงค์ในการพัฒนานักศึกษาของมหาวิทยาลัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม เป็นผู้ใฝ่รู้ สามารถคิดอย่างมีเหตุผล สามารถใช้ภาษาในการติดต่อ สื่อสารความหมายได้ดี มีคุณธรรม ตระหนักในคุณค่าของศิลปะ และวัฒนธรรมทั้งของไทยและของประชาคมนานาชาติ สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัย	หมายถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
การพัฒนาหลักสูตร	หมายถึง การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
สภามหาวิทยาลัย	หมายถึง สภามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิเคราะห์

แนวคิดของการศึกษาทั่วไป ได้มีการปรับเปลี่ยนเนื้อความไปตามการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม ประชากร องค์ความรู้ และด้านอื่น ๆ แต่ละยุคสมัย โดยในที่นี่การศึกษาทั่วไป หมายถึง องค์ความรู้ที่เหมาะสมซึ่งจะทำให้นักศึกษาในระดับอุดมศึกษาสามารถเข้าใจถึงความเป็นไปของโลก และสิ่งที่พึงประสงค์ในการอยู่ร่วมในสังคมตามบรรทัดฐานที่ถูกตั้งไว้ในสังคมนั้น ๆ การจัดการศึกษาทั่วไปได้เริ่มต้นขึ้นเป็นครั้งแรกที่ประเทศสหรัฐอเมริกา ในช่วงศตวรรษที่ 19 หลังเกิดการปฏิวัติอุตสาหกรรม เป็นรูปแบบที่เรียกว่า Thorough Education ซึ่งผู้เรียนทุกคนจะต้องใช้หลักสูตรเดียวกัน จากนั้นจึงเกิดการเปลี่ยนแปลงในช่วงสงครามกลางเมือง (Civil War) ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของระบบการเลือกวิชาเสรี (Free Elective System) ซึ่งเรียกว่า Utilitarian Curriculum การเปลี่ยนแปลงเริ่มขึ้นอีกครั้งในปลายศตวรรษที่ 19 เนื่องจากอิทธิพลของรูปแบบ Research University ทำให้การศึกษาในรูปแบบมุ่งเน้นงานวิจัยเฉพาะด้าน (Research-Oriented Specialized Knowledge) เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น กระทั่ง ในปี ค.ศ. 1901 (พ.ศ. 2444) Yale University ได้เริ่มต้นจัดระบบการศึกษารูปแบบใหม่ โดยจัดให้มีวิชาภาค หรือวิชา Major ขึ้นเป็นครั้งแรก และในช่วงเดียวกัน โปรแกรมเกียรตินิยมก็ถูกแนะนำขึ้นโดย Swarthmore College ซึ่งระบบการศึกษาทั้งสองรูปแบบนี้ยังคงใช้กันอยู่จนถึงปัจจุบัน เรียกว่า Liberal Education 21 การศึกษาทั่วไป ยังคงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบเรื่อยมา ทั้งด้วยการได้รับอิทธิพลจากมนุษยนิยมหรือความคิดหัวก้าวหน้า ซึ่งสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาทั่วไป ก็คือ การปรับเปลี่ยนให้เข้ากับลักษณะของสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ตามกาลเวลา และหลังจากมีการเปลี่ยนแปลงหลากหลายรูปแบบ จึงทำให้การศึกษา ทั่วไปในปัจจุบันมีลักษณะที่เรียกว่า Hybrids

อย่างไรก็ตาม อิทธิพลด้านความแตกต่างของผู้เรียนอันเนื่องมาจากลักษณะ ของสังคม อุตสาหกรรมที่มีความหลากหลายมากขึ้น และลักษณะของรูปแบบการจ้าง งานที่แปรเปลี่ยนไป ทำให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ที่เรียกว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life-Long Education) ขึ้น ส่งผลให้ระบบการศึกษาทั่วไป ที่ใช้กันอยู่อย่าง หลากหลายถูกปรับเปลี่ยนให้เข้าสู่รูปแบบที่เหมาะสม โดยเนื้อหาของการศึกษาทั่วไป ต้องสามารถทราบว่าคุณมีความรู้ในด้านใดบ้างที่มีความจำเป็นกับผู้เรียน ทางด้านกระบวนการ ก็ต้องมีความเข้าใจถึงความจำเป็นนั้น และในด้านของผลจากการเรียน ก็ต้องทราบถึงสิ่งที่คาดหวังจากผู้เรียนหลังจากได้ผ่านกระบวนการการเรียนรู้

ทั้งนี้ การควบคุมคุณภาพของการศึกษาทั่วไป แบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะ ลักษณะแรก คือ มาจากความคาดหวังของสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาทั่วไปเพื่อพัฒนาคุณภาพของตนเองให้สูงขึ้น และอีกลักษณะหนึ่ง คือ การให้การยอมรับจากองค์กรต่าง ๆ ซึ่งจะทำการตรวจสอบทั้งในระดับ หลักสูตร และในระดับสถาบันการศึกษา

โดยมาตรฐานข้อ 2.2 ของ The Western Association of Schools and Colleges ระบุถึงใจความสำคัญของการศึกษาทั่วไปว่า จะต้องบูรณาการความรู้เพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมในการทำงาน และดำเนินชีวิตอยู่ร่วมในสังคม

กรณีตัวอย่างการจัดการศึกษาทั่วไป แบ่งออกเป็น ตัวอย่างการจัดการศึกษาทั่วไปของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศจีน ประเทศญี่ปุ่น ประเทศไต้หวัน ประเทศมาเลเซีย และตัวอย่างการจัดการศึกษาทั่วไปของประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วย กลุ่มมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ/ในสังกัดของรัฐ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ กลุ่มมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และกลุ่มมหาวิทยาลัยเอกชน โดยสามารถสรุปภาพรวมของการจัดการศึกษาทั่วไปได้ดังนี้

การจัดการเรียนการสอน มีประเด็นที่ควรพิจารณา คือ

- 1) การนำประวัติศาสตร์มาอ้างอิงเข้ากับสังคมยุคใหม่เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงในอดีต และเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการ เผชิญหน้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- 2) การเน้นให้การศึกษาทั่วไปเป็นวิชาที่มีความทันสมัย เท่าทันกับการ เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม และเป็นไปในลักษณะเพื่อให้ผู้เรียน ลดภาระและความเครียดลง
- 3) การเน้นการรวมตัวระหว่างสาขาวิชา ต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงระหว่างธรรมเนียมปฏิบัติกับสิ่งที่เป็นสมัยใหม่ และระหว่างโลกาภิวัตน์กับภูมิภาค ซึ่งส่งเสริมให้นักศึกษามีความสามารถในการเรียนรู้ด้านวัฒนธรรม ขยายมุมมองด้านโลกาภิวัตน์ และปลูกฝังให้เกิดนิสัยของการเรียนรู้ตลอดชีวิต

โครงสร้างและองค์ประกอบ มีประเด็นที่ควรพิจารณาคือ

- 1) มีการแบ่ง หมวดหมู่/ กลุ่มวิชา/ องค์ประกอบ (Component) เพื่อให้การจัดการศึกษาคครอบคลุมสาระ/ ทักษะที่สำคัญตามเป้าประสงค์ของแต่ละ มหาวิทยาลัย หรือตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของประเทศนั้น ๆ
- 2) การกำหนดจำนวนหน่วยกิตของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศมีความแตกต่างหลากหลายขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละสถาบัน ขณะที่สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย มีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานกลางของประเทศ

รูปแบบการบริหารจัดการ มีประเด็นที่ควรพิจารณา คือ

- 1) การจัดการ เกี่ยวกับการศึกษาทั่วไปต้องมาจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งระดับสูงจนถึงระดับ ล่าง และระดับล่างสู่ระดับสูง (Top Down and Bottom Up) ช่วยกัน สนับสนุนให้การจัดการนี้เป็นนโยบายของสถาบันให้สำเร็จ
- 2) การที่สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเป็นเอกเทศ มีระบบการดำเนินงานเป็นของตนเอง ทำให้การสร้างเครือข่ายระหว่างสถาบันทำได้ลำบาก
- 3) การมีคณะกรรมการ หรือหน่วยงาน/ ศูนย์การจัดการศึกษาทั่วไป ที่ดูแลรับผิดชอบการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการศึกษาทั่วไป ทั้งทางด้าน การปรับปรุง พัฒนา การสอนให้ทันสมัย และการจัดการเพื่อควบคุม คุณภาพของการศึกษาทั่วไป

ทั้งนี้ ผลการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดและกรณีตัวอย่างการจัดการศึกษาทั่วไป จะนำมาเป็นข้อมูลสนับสนุนสำหรับการจัดทำกรอบแนวคิดหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd) ต่อไป

และตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ข้อ 6 ได้ระบุถึงการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปว่า “วิชาศึกษาทั่วไป มีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้ง และสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียน การสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่อง หรือรายวิชา ชั้นสูงอีก และไม่ควรมนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะ มาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป” โดยสิ่งสำคัญสำหรับการศึกษาทั่วไปในยุคปัจจุบันก็คือความทันสมัยการปรับเปลี่ยนให้เข้ากับลักษณะของสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามกาลเวลาและ จะต้องบูรณาการความรู้ระหว่าง สาขาต่างๆ เพื่อให้บัณฑิตมีความพร้อมในการทำงานและดำเนินชีวิตอยู่ร่วมในสังคม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF:HEd) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วย ระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้น การแบ่งสายวิชามาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับของคุณวุฒิ ปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้ลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิ การเปิดโอกาสในเทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่า สามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้

หลักการสำคัญของ TQF

1. เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม
2. มุ่งเน้นที่ Learning Outcomes ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพ เพื่อประกันคุณภาพบัณฑิต
3. มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกัน
4. เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการ ชุมชน สังคมและสถาบันต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมี
5. มุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใด ๆ ของประเทศไทยเป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้ ในสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่ง

จะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้าง

6. ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ของคุณวุฒิของประเทศไทย มีอย่างน้อย 5 ด้าน ดังนี้

- ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Ethics and Morals)

สามารถจัดการปัญหาทางด้านจริยธรรมและวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับ การใช้ดุลยพินิจทาง ค่านิยม ด้วยวิถีทางที่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่นได้อย่างสอดคล้องกับค่านิยมพื้นฐานและ จรรยาบรรณทางวิชาชีพ แสดงออกถึงพฤติกรรมทางด้านคุณธรรม จริยธรรมในระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับ ความขัดแย้งทางค่านิยมและการจัดลำดับความสำคัญ แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริตอย่างสม่ำเสมอ และบูรณาการได้อย่างสมดุลเหมาะสมระหว่าง วัตถุประสงค์ส่วนบุคคลและวัตถุประสงค์ของกลุ่ม เป็น อย่างที่ดีต่อผู้อื่น มีภาวะผู้นำในการทำงาน ในกลุ่มต่างๆ ในครอบครัว และชุมชน

- ด้านความรู้ (Knowledge)

มีองค์ความรู้ในสาขา/สาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ รู้หลักและทฤษฎีที่ สัมพันธ์กัน ตระหนักในองค์ความรู้และทฤษฎีในสาขาวิชาการอื่นที่เกี่ยวข้อง สำหรับผู้ที่เรียนใน หลักสูตรวิชาชีพมีความคุ้นเคยกับพัฒนาการล่าสุดในระดับแนวหน้าของความรู้เฉพาะด้าน ในสาขา/ สาขาวิชาที่ศึกษา รวมทั้งตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาและการต่อยอด องค์ความรู้ ในหลักสูตรที่เตรียมนักศึกษาเพื่อปฏิบัติงานวิชาชีพ นักศึกษาจะต้องตระหนักใน ธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ เทคนิค ข้อบังคับ รวมถึงวิธีการ ปรับปรุงให้ทันตามกาลเวลาเพื่อ ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

- ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills)

มีความสามารถในการทำวิจัย เข้าใจและสามารถประเมินข้อมูล ค้นหา แนวคิดและ หลักฐานใหม่ ๆ จากแหล่งข้อมูลที่กว้างขวาง และประยุกต์ข้อสรุปเพื่อแก้ไขปัญหา และข้อโต้แย้งที่ แตกต่างกันได้โดยไม่ต้องอาศัยคำแนะนำจากภายนอก สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อนและ เสนอแนวทางใหม่ในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์ โดยคำนึงถึงองค์ความรู้ทางทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ประสพการณ์ภาคปฏิบัติและผลกระทบที่ตามมาจากการตัดสินใจ สามารถประยุกต์ทักษะและความ เข้าใจอันถ่องแท้เหล่านี้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและ วิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับสาขา/สาขาวิชา ที่เรียนสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษา สามารถใช้กระบวนการปฏิบัติงานที่ทำอยู่เป็นประจำได้ อย่างเหมาะสม และแยกแยะสถานการณ์ที่ต้องการการแก้ไขปัญหาด้วยนวัตกรรมใหม่ ๆ พร้อมกับนำ เอาความรู้ความเข้าใจ ในภาคทฤษฎี และภาคปฏิบัติที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้เพื่อสนองตอบต่อ สถานการณ์เช่นนั้น

- ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal Skills and Responsibility)

มีส่วนช่วยและเอื้อต่อการแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะในฐานะผู้นำหรือ สมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในกลุ่มที่มีสถานการณ์ไม่ชัดเจน และต้องการ นวัตกรรมใหม่ ๆ ในการดำเนินการ แสดงออกซึ่งความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาที่ต้องการความ

สนใจและกล่าวถึง ปัญหาดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม มีความรับผิดชอบในการ เรียนรู้และพัฒนาตนเอง รวมทั้งวิชาชีพได้อย่างต่อเนื่อง

- ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Numerical, Communication and Information Technology Skills)

เมื่อศึกษาปัญหาและข้อโต้แย้งแล้ว สามารถระบุเทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องและ ประยุกต์ใช้อย่างสร้างสรรค์ในการแปลความหมายและเสนอแนะแนวทางในการแก้ไข สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน รู้จักเลือกและใช้รูปแบบของการนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับปัญหาและกลุ่มผู้ฟังที่แตกต่างกัน ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และเทคนิคการสื่อสารที่เหมาะสมเป็นประจำในการเก็บรวบรวมข้อมูล แปลความหมาย และ สื่อสารข้อมูลข่าวสารและความคิด

ในบางสาขาวิชาอาจกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ให้มากกว่า 5 ด้านก็ได้ เช่น บางสาขาวิชาเน้นทักษะของการ ฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ก็จะเพิ่มมาตรฐานผลเรียนรู้ทางด้านทักษะพิสัย (Domain of Psychomotor Skills) หรือบางสาขาวิชาต้องการใช้บัณฑิตของสาขาวิชาที่มีมาตรฐานผลการเรียนรู้มากกว่าหรือพิเศษกว่าบัณฑิตใน สาขาวิชาอื่นก็สามารถกำหนดเพิ่มเติมได้

นอกจากนี้ มีผลจากการวิจัยของคณะกรรมการเครือข่ายการศึกษาทั่วไป ในปี พ.ศ. 2552 เกี่ยวกับปัญหาในการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่งต้องเร่งดำเนินการแก้ไขเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ในการพัฒนาคุณลักษณะบัณฑิตระดับปริญญาตรี ให้เกิดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEd) พบว่า

1. ปัญหาเชิงนโยบายการศึกษาทั่วไป ซึ่งยังไม่มีทิศทางหรือประเด็นร่วมที่ชัดเจน และไม่สามารถสร้างบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการได้การจัดรายวิชา การใช้คำหลวมๆ ทำให้เกิดปัญหาความเข้าใจไม่ตรงกัน
2. ปัญหาการจัดการเรียนการสอนที่ยังไม่สอดคล้องกับแนวคิดการศึกษาทั่วไป ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน คือ ผู้สอน ผู้เรียน วิธีการสอน และบริบทบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน
3. ปัญหาการบริหารจัดการที่ยังขาดหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่กำหนดทิศทาง นโยบาย และ ประสานงาน รวมทั้งเข้าใจความสำคัญของการจัดการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

จะเห็นได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จำเป็นต้องดำเนินการให้ตรงกับ มาตรฐานคุณวุฒิการศึกษาระดับชาติ รวมถึงแต่ละสถาบันจะต้องมีคณะที่จัดทำหลักสูตรร่วมกับคณะ เพื่อให้เกิดการดำเนินควบคู่กันไปในทุกๆ ด้าน และสถาบันต้องสามารถสร้างบัณฑิตให้ตรงตาม ความต้องการของผู้ประกอบการ ซึ่งเกิดมาจากหลายปัจจัย เช่น ผู้สอน วิธีการสอน และสื่อทัศนูปกรณ์ เพื่อสร้างบัณฑิตที่มีมาตรฐานผลการเรียนรู้ (Domains of Learning) ครบ 5 ด้าน

งานวิเคราะห์/วิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปองทิพย์ เทพอารีย์ (2561) “การประเมินหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไประดับ

ปริญญาตรีปี พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปีพ.ศ. 2560 และให้สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ (Thai Qualifications Framework for Higher Education : TQF) และอัตลักษณ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยใช้แนวคิดการประเมินหลักสูตรที่ยึดวัตถุประสงค์เป็นหลัก ของแอมมอนต์ใน 3 มิติ ได้แก่ มิติด้านการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มิติด้านการจัดการเรียน การสอน และมิติด้านพฤติกรรมผู้เรียน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ใน หมวดวิชาศึกษาทั่วไปจำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนน เฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ผู้บริหารฝ่ายวิชาการผู้ใช้ หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พ.ศ. 2552 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 มิติดังนี้

1. มิติด้านการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ความคิดเห็นของมิติด้านการบริหารหมวดวิชา ศึกษาทั่วไป ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลจากการสนทนากลุ่ม ในประเด็นมิติด้านการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีผู้แทนจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม เกล้าธนบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม มหาวิทยาลัยศรีปทุม และมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่ามีความคิดเห็น มุมมอง และวิธีการบริหารที่แตกต่างกันในแต่ละมหาวิทยาลัย

2. มิติด้านการจัดการเรียนการสอน ความคิดเห็นของด้านมิติด้านการจัดการเรียนการสอน โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ผลจากการสนทนากลุ่มในประเด็นมิติด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมสนทนา ส่วนใหญ่จัดการเรียนการสอนแบบ Active Learning แต่บางรายวิชาใช้การจัดกิจกรรมเป็นหลัก โดยบรรยายในห้องเรียนขนาดใหญ่ อัตราส่วนระหว่าง ผู้สอนและผู้เรียนยังไม่สมดุล คือ ผู้สอน 1 คน : ผู้เรียน 100 คน

3. มิติด้านพฤติกรรมผู้เรียน ความคิดเห็นของมิติด้านพฤติกรรมผู้เรียน โดยเฉลี่ยอยู่ใน ระดับมาก ผลจากการสนทนากลุ่ม พบว่า ผู้แทนจากมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมสนทนา มีการประเมินผล การเรียนรู้ครบใน 5 ด้าน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวทางการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปีพ.ศ.2560 เพื่อให้สอดคล้องตามกรอบ มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติและอัตลักษณ์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คือการจัด หลักสูตรแบบบูรณาการ (Integrated curriculum) ที่รวมประสบการณ์ในการเรียนจากหลายๆ สาขาวิชามาจัดเข้าเป็นกลุ่มหรือหมวดหมู่ โดยเน้นทักษะที่ตัวผู้เรียนและปัญหาทางสังคมเป็นประเด็น ในการชี้้นำความรู้หลัก โดยการพัฒนาหลักสูตรเป็นแบบหลักสูตรสหสัมพันธ์ (correlate curriculum) ที่ผู้สอนในแต่ละรายวิชาสามารถวางแผน ร่วมกันในการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้มีความสัมพันธ์กัน โดยใช้เนื้อหาหลายๆ วิชามาช่วยกันสร้างองค์ความรู้ ให้ผู้เรียน การวัดประเมินผล ผู้เรียนสามารถทำได้หลายรูปแบบ ต้องไม่เน้นวัดความรู้ ความจำ เรียนแล้วต้องเกิดทักษะ

กฤษฎา กุณฑล* นาทยา ปิลันธนานนท์** (2556) “การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษา ทั่วไปที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา” การวิจัยครั้งนี้มี วัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนา

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ให้สอดคล้องกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกและบริบทของมหาวิทยาลัย รวมทั้ง เพื่อศึกษารูปแบบและวิธีการ บริหารหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามหลักการและเป้าหมายของหลักสูตร ผลการวิจัยพบว่า

- 1) การกำหนดชื่อกลุ่มวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปใช้ประเด็นเป็นหลักในการจัดกลุ่ม
- 2) การบริหารจัดการหลักสูตรโดยมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบ
- 3) รูปแบบการเขียนคำอธิบายรายวิชาที่เหมาะสมมี 3 รูปแบบ
- 4) รายวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา มี 5 กลุ่มวิชา รวม 19 รายวิชา

การวิจัยสรุปได้ว่า การพัฒนา หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมกับบริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลาควรจัดกลุ่มวิชาโดยใช้ประเด็นเป็นหลักและมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบในการบริหารจัดการหลักสูตร

สุนิสา อ่อนตา¹⁾ และ ดร. ถนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข^{*2)} (2557) “การบริหารจัดการสำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยขอนแก่นในทศวรรษหน้า” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการสำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในทศวรรษหน้าด้วยระเบียบวิธีวิจัยแบบ EDRF แบ่งเป็น 2 ระยะ คือ (1) การศึกษาบริบทสำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยขอนแก่น (2) การศึกษาแนวทางในการบริหารจัดการสำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยขอนแก่นโดย กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ 25 รายจำนวน 2 รอบโดยรอบแรกเป็นการสัมภาษณ์รอบสองเป็นการสอบถามความเห็นด้วยแบบ มาตรการส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ข้อมูลเชิงปริมาณนำมาวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ การวิเคราะห์ข้อมูลนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการทำนายความเป็นไปได้ของแนวทางในการบริหารจัดการสำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยขอนแก่นในทศวรรษหน้า ดังนั้น ค่ามัธยฐาน 3.5 ขึ้นไป ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ไม่เกิน 1.5 และค่าความแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานไม่เกิน 1.0 ผลการวิจัยพบว่า

1. ด้านการวางแผน สำนักวิชาศึกษาทั่วไปควรมีการพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่มีความหลากหลายในเรื่อง อาเซียน เรื่อง ศตวรรษที่ 21 ที่เป็นภาษาอังกฤษหรือภาษาอาเซียนการพัฒนา รูปแบบการสอนให้มีความหลากหลายทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีการส่งเสริมให้บุคลากรภายนอกมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป การสนับสนุนให้คณะได้จัดทำหลักสูตรศึกษาทั่วไปเพื่อลดความซ้ำซ้อนรายวิชาและบูรณาการแต่ละศาสตร์ให้มีความเหมาะสม การวางแผนให้ผู้ใช้บัณฑิตมีส่วนร่วมในการประเมินหลักสูตร มีการพัฒนาอาจารย์อย่างต่อเนื่อง ด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ การมีระบบการคัดสรรอาจารย์ผู้สอนที่ความตรงตามวิชาที่สอนที่ชัดเจน มีการวางแผนแลกเปลี่ยนบุคลากรสายสนับสนุนร่วมกับคณะ นักศึกษาในภูมิภาค ร่วมกับเครือข่ายในภูมิภาค

2. ด้านการจัดองค์การ การจัดโครงสร้างองค์การแบบยืดหยุ่น การบริหารงานแบบแนวราบ เพื่อกระจายอำนาจ มีการกำหนดข้อกำหนดการจ้าง (TOR) ที่ชัดเจน มีการวิเคราะห์ภาระงานเพื่อพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน มีจุดการ ให้บริการนักศึกษาแบบ ONE STOP SERVICE มีการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้ร่วมกันและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างคณะ

3. ด้านการนำองค์การ ผู้บริหารงานสำนักวิชาศึกษาทั่วไปในอนาคตควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องการศึกษาทั่วไป บริหารงานแบบเต็มเวลา ผู้บริหารควรมีทักษะด้านประสานสัมพันธ์ ทักษะในด้านการคิด (Thinking skills) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถสนับสนุนให้อาจารย์และบุคลากร ให้มีโอกาสนในการพัฒนาในวิชาชีพ ผู้บริหาร ควรเปิดโอกาสให้อาจารย์ บุคลากรตลอดจนผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับหน่วยงานภายนอก สนับสนุนให้มีการ วิจัยเป็นฐานในการพัฒนาผู้เรียน และควรมีวาระในการดำรงตำแหน่ง

4. ด้านการควบคุม ผู้บริหารสำนักวิชาศึกษาทั่วไปเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องข้องมีส่วนร่วมในการบริหารองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล และการประกันคุณภาพขององค์กร

บทที่ 3

วิธีการวิเคราะห์

วิธีดำเนินการวิเคราะห์หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ที่มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร ระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2562 ประกอบด้วย คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ แนวคิดในการจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และแนวทางการจัดการเรียนรู้ มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อไปสู่แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตร

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง/แหล่งข้อมูล

1. การสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย
 - ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
 - รองผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
 - ประธานสาขาวิชาที่รับผิดชอบสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป
 - เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานหมวดวิชาศึกษาทั่วไป สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน
2. การสัมภาษณ์ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ จำนวน 3 คน คือ คณบดีวิทยาการจัดการ ศึกษามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และคณบดีพยาบาลศาสตร์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ประกอบด้วยประเด็นข้อคำถามใน 3 ประเด็น ดังนี้

1. ด้านการบริหารหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หัวข้อในการสนทนา คือ การรับรู้เรื่องการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ว่าอยู่ในระดับใด จุดมุ่งหมายของหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยเน้นแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนในปัจจุบันและอนาคต
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - วิธีการจัดการเรียนรู้
 - การจัดการเรียนรู้แบบผู้เรียนมีส่วนร่วม เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้อย่างมากที่สุด โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย
 - เนื้อหาสาระ กับชื่อวิชา ควรเป็นอย่างไร โดยเฉพาะการบูรณาการในด้านเนื้อหาที่ไม่ซ้ำซ้อนกับวิชาชีพเฉพาะ และสามารถดึงดูดความสนใจจากผู้เรียน
3. ปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558, พ.ศ.2560 และ พ.ศ.2562
- 2) ข้อมูลจากการสนทนากลุ่ม ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา
- 3) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์/การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เป็นการนำสถิติมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง ระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 โดยใช้สถิติ ความถี่ ร้อยละ

การนำเสนอข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาโดยนำมาบรรยายถึงลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาได้ ดังนี้

1. การนำเสนอข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 การนำเสนอในรูปแบบทความ
 - 1.2 การนำเสนอในรูปแบบตารางหรือร้อยละ ซึ่งอาจเป็นตารางทางเดียวหรือหลายทาง เช่น

2. การแจกแจงความถี่

การแจกแจงความถี่ เป็นการแสดงค่าความถี่ของข้อมูลที่เก็บมาได้ โดยแสดงเป็นจำนวน และ ร้อยละ (%)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้มีการพัฒนาหลักสูตรหมวดศึกษาทั่วไป ตั้งแต่พ.ศ. 2549 แทนหลักสูตรสถาบันราชภัฏ พุทธศักราช 2543 ที่จัดทำโดยสำนักมาตรฐานการศึกษา สภาสถาบันราชภัฏ ในแต่ละครั้งที่มีการพัฒนาและปรับปรุงนั้น มีการใช้หลักสูตรรอบละไม่เกิน 5 ปี และต้องดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd)

สรุปการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ระหว่างพ.ศ. 2549 - 2562

1. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรใหม่ พ.ศ.2549)
2. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2553)
3. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2558)
4. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560)
5. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562)

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง ระหว่าง พ.ศ. 2558-2562 โดยได้นำข้อมูลจากการจัดทำเอกสารหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และข้อมูลที่มาจากการสนทนาและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้ผลปรากฏดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงขั้นตอนในการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ขั้นตอนที่	การปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน
1	วางแผนการปรับปรุงหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	วางแผน ดำเนินการจัดทำปฏิทิน เพื่อให้ทราบกำหนดการในการพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ขั้นตอนที่	การปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน
2	จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหมวดศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....)	ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการปรับปรุงหมวดศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) ประกอบด้วย 1. ผู้ทรงคุณวุฒิ 2. คณะกรรมการดำเนินการ 3. คณะกรรมการปรับปรุงกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร 4. คณะกรรมการปรับปรุงกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 5. คณะกรรมการปรับปรุงกลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6. คณะกรรมการปรับปรุงกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
3	จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการชุดดังกล่าว ตามแผนและควรดำเนินการให้ครอบคลุมตรงตามวัตถุประสงค์
4	นำเสนอ (ร่าง) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารวิชาการ	รวบรวมข้อมูลรายวิชาที่มีการปรับเปลี่ยนเพิ่มเติมให้มีความสอดคล้องตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยจัดทำ (ร่าง) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารวิชาการ เป็นวาระเพื่อพิจารณา
5	นำเสนอ (ร่าง) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการสภาวิชาการ	นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการบริหารวิชาการ โดยต้องดำเนินการแก้ไขข้อมูล (ร่าง) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการสภาวิชาการ

ขั้นตอนที่	การปฏิบัติงาน	รายละเอียดการปฏิบัติงาน
6	นำเสนอ (ร่าง) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) เพื่อขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร	นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการกลั่นกรองหลักสูตร โดยต้องดำเนินการแก้ไขข้อมูล (ร่าง) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) ก่อนนำเสนอต่อคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย
7	การประกาศใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....)	การประกาศใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) โดยประชาสัมพันธ์ให้นักศึกษาและอาจารย์ทราบทั่วถึง
8	นำส่งเล่มหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) ไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) และเก็บไว้ที่งานพัฒนาหลักสูตร จำนวน 2 เล่ม	ส่งเล่มหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) ที่ผ่านกระบวนการเห็นชอบจากคณะกรรมการชุดต่างๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ส่งไปยังสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อได้รับทราบหลักสูตร และต้องเก็บเอกสารหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.....) ไว้ที่งานพัฒนาหลักสูตร จำนวน 2 เล่ม ไว้เป็นหลักฐาน

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า การเตรียมการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ในเบื้องต้นถือว่ามหาวิทยาลัยมีการวางแผนและจัดทำขั้นตอนที่เหมาะสม เนื่องจากมีการพัฒนารูปแบบและขั้นตอนมาจากการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เป็นระยะเวลา 5 ครั้ง

แต่พบว่าผลของการจัดทำขั้นตอน บางช่วงเวลาไม่ได้ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง เพื่อให้ทราบถึงปฏิทินเวลาทำงานของหน่วยงานนั้นๆ

สรุปการอนุมัติหลักสูตรจากสภามหาวิทยาลัย ในช่วงพ.ศ. 2558 – 2562

1. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2558)
ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 22 มิถุนายน 2558
2. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2560)
ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2560
3. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562)
ผ่านความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2562

ตารางที่ 2 แสดงปฏิทินดำเนินงานของหน่วยแผนการศึกษา/หน่วยตารางเรียนตารางสอบ

กิจกรรม	ปฏิทินงาน						
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
- สร้างชั้นเรียนของนักศึกษาใหม่ และโอนแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรข้ามปี	■	■					
- ส่งแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรของนักศึกษาใหม่ไปยังคณะเพื่อดำเนินการแก้ไขแผนการศึกษา			■				
- ตรวจสอบแก้ไขแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรของนักศึกษาใหม่ที่สาขาส่งกลับมา ลงในระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัย				■			
- ส่งใบยืนยันผู้สอนภาคการศึกษาที่ 1 ไปยังคณะ เพื่อให้ประธานสาขาเป็นผู้กำหนดชื่อผู้สอนในแต่ละรายวิชา					■		
- จัดตารางเรียนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและรายวิชาต่างคณะ ตามเอกสารใบยืนยันผู้สอนของทุกคณะ - ส่งรายวิชาที่เหลือให้แต่ละคณะเป็นผู้จัดตารางเรียนตารางสอนต่อไป - จัดตารางสอบภาคการศึกษาที่ 1 - ตรวจสอบข้อมูลตารางเรียนและรายวิชาที่เปิดสอนและส่งข้อมูลให้งานทะเบียนและวัดผล						■	
กำหนดการลงทะเบียนเรียนประจำภาคการศึกษาที่ 1							■

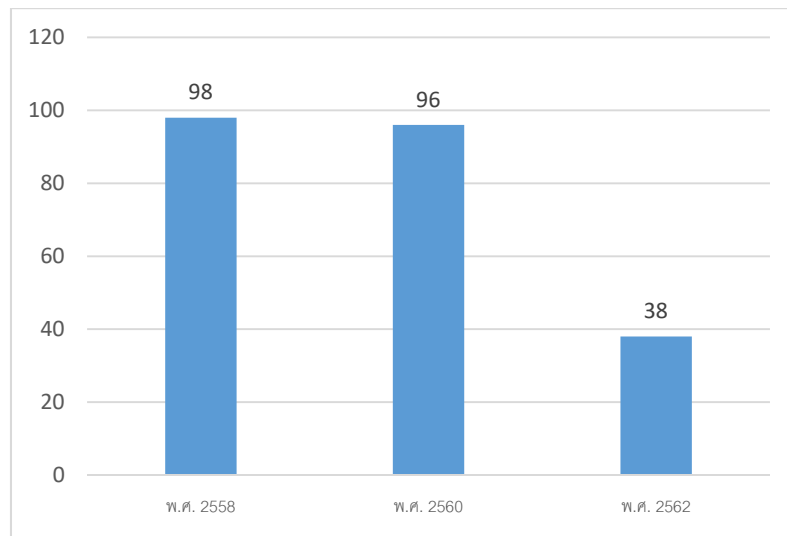
จากข้อมูลการอนุมัติหลักสูตรข้างต้น พบว่า ส่วนใหญ่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยระหว่างเดือนเมษายน – กรกฎาคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อการจัดทำแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร และการจัดตารางเรียนตารางสอนภาคการศึกษาที่ 1 เนื่องจากข้อมูลจากตารางที่ 2 ได้มีการแสดงปฏิทินงานของหน่วยแผนการศึกษา และหน่วยตารางเรียนตารางสอบ สังกัดสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ซึ่งจะเป็นหน่วยงานที่ได้รับผลกระทบอย่างชัดเจน เพราะหากหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยภายหลังเดือนมีนาคมเป็นต้นไป จะส่งผลต่อการปฏิบัติงานของหน่วยแผนการศึกษา เนื่องจากได้มีการประสานไปยังคณะเพื่อให้ประธานสาขาดำเนินการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร ไปตั้งแต่เดือนมีนาคม และเมื่อประธานสาขาวิชาได้รับแผนการศึกษาของนักศึกษาใหม่ จะดำเนินการเพิ่ม/แก้ไข/ปรับเปลี่ยน หรือยกเลิกรายวิชาต่างๆ ในแผนการศึกษา และส่งคืนข้อมูลแผนการศึกษาดังกล่าวมายังสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน แต่หากภายหลังมหาวิทยาลัยมีประกาศใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่ปรับปรุงในปีดังกล่าวมา และแจ้งมา

ภายหลังเดือนมีนาคม จะเกิดปัญหาอย่างแน่นอน เพราะจะต้องส่งแผนการศึกษาให้ประธานสาขา แก่ไขรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ โดยต้องแนบประกาศการให้ใช้หมวดวิชาศึกษาทั่วไปใหม่ไป ให้ จำเป็นต้องขอความอนุเคราะห์ให้ประธานสาขาดำเนินการจัดแผนการศึกษาโดยเลือกวิชาหมวด ศึกษาทั่วไปใหม่อีกครั้ง และหากมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้น หน่วยแผนการศึกษาก็จะต้องรอให้ประธาน สาขาแก้ไขแผนการศึกษาตลอดหลักสูตรก่อนถึงจะดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาลงในระบบ สารสนเทศ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อหน่วยจัดตารางเรียนตารางสอนที่ต้องรอการทำงานของหน่วย แผนการศึกษา จึงอาจทำให้จัดตารางสอนไม่ทันและก่อให้เกิดความผิดพลาดตามมาได้

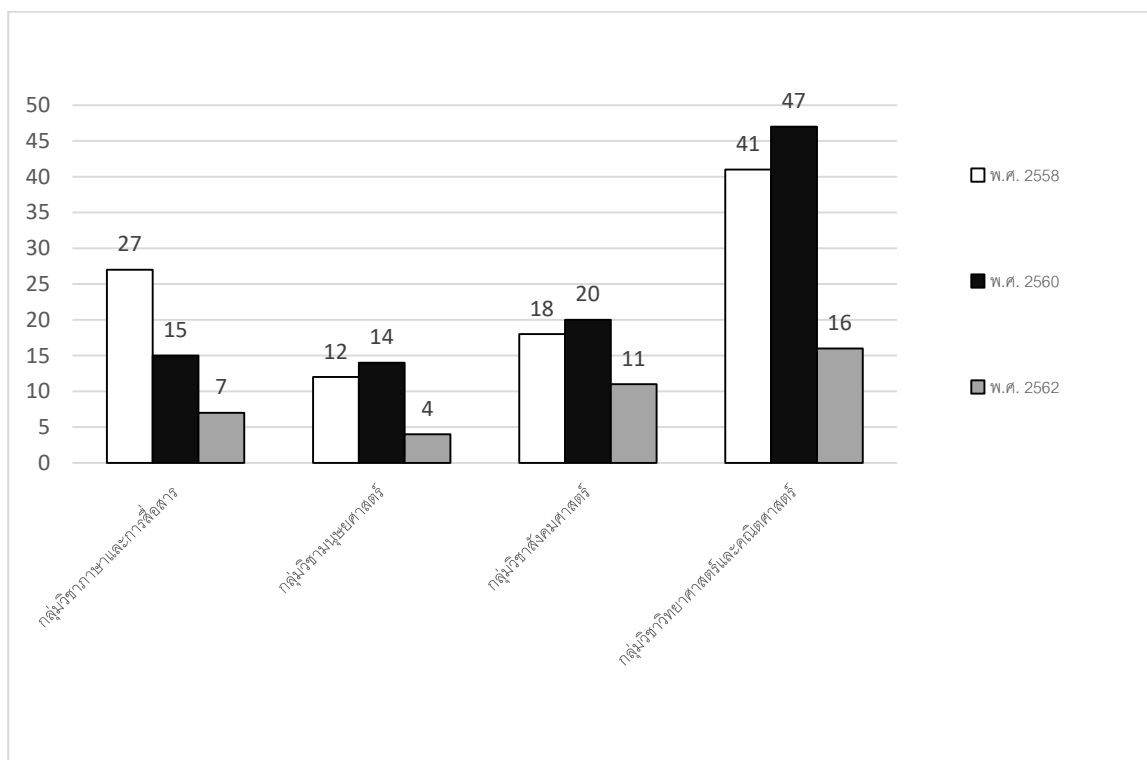
และจากการสนทนาและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าประธานสาขาวิชาหลายท่านไม่ทราบ ถึงว่าปีใดจะมีการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และพบว่ากรรมการบางท่านที่มีชื่อเป็น คณะกรรมการดำเนินการพัฒนาปรับปรุงหมวดศึกษาทั่วไป ไม่ได้เข้าประชุมเนื่องจากติดภารกิจ และ มิได้ส่งตัวแทนเข้าประชุมแทน เป็นผลทำให้ไม่ทราบข้อมูลถึงการเพิ่ม/แก้ไข/ปรับเปลี่ยนหรือยกเลิก รายวิชาที่สาขาวิชาเป็นผู้รับผิดชอบสอน ซึ่งประธานสาขาบางท่านที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมดังกล่าว แจ้งว่าภายหลังการประชุมก็ไม่ได้รับรายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาปรับปรุง หมวดศึกษาทั่วไป ในคราวนั้น จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ขาดความเข้าใจและไม่ทราบเหตุผลที่มีการ ปรับเปลี่ยนหรือเพิ่มเติมรายวิชาที่สาขาวิชารับผิดชอบสอน

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนวิชาของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง ระหว่างพ.ศ. 2558 – 2562

กลุ่มวิชา	หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (จำนวนวิชา)		
	พ.ศ. 2558	พ.ศ. 2560	พ.ศ. 2562
กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	27	15	7
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	12	14	4
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	18	20	11
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	41	47	16
รวมทั้งสิ้น (วิชา)	98	96	38

แผนภูมิที่ 1 แสดงจำนวนวิชาแยกตามปีพ.ศ. ที่มีการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

แผนภูมิที่ 2 แสดงจำนวนวิชาแยกตามกลุ่มวิชา ตามปีพ.ศ. ที่มีการปรับปรุงหลักสูตร

จากแผนภูมิที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำนวนวิชาที่มีการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พบว่ามีแนวโน้มลดลง คือ ลดลงเมื่อเทียบกับพ.ศ.2558 คิดเป็นร้อยละ 2 และ ร้อยละ 66 ตามดับ ซึ่งจำนวนวิชาที่ลดลงนั้นวิเคราะห์ได้จากวัตถุประสงค์ของการจัดวิชาในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร ระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ข้อ 6 ได้ระบุถึงการจัดการเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ว่า “วิชาศึกษาทั่วไป มีเจตนารมณ์เพื่อเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยให้ศึกษารายวิชาต่าง ๆ จนเกิดความซาบซึ้ง และสามารถติดตามความก้าวหน้าในสาขาวิชานั้นได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียน การสอนควรจัดให้มีเนื้อหาวิชาที่เบ็ดเสร็จในรายวิชาเดียว ไม่ควรมีรายวิชาต่อเนื่องหรือรายวิชา ชั้นสูงอีก และไม่ควรมนำรายวิชาเบื้องต้นหรือรายวิชาพื้นฐานของวิชาเฉพาะ มาจัดเป็นวิชาศึกษาทั่วไป” ซึ่งวิชาที่ปรับลดไปนั้นส่วนใหญ่เป็นวิชาที่มีเนื้อหาที่เป็นรายวิชาของวิชาเฉพาะด้าน ในการพัฒนาหลักสูตรจึงมีการปรับลดรายวิชาให้เหมาะสมที่จะเป็นรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป

ตามแผนภูมิที่ 2 พบว่ามีรายวิชาในบางกลุ่มวิชาปรับจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกกลุ่มในรอบการปรับปรุงพ.ศ.2558 และพ.ศ.2560 ยกเว้นวิชาในกลุ่มภาษาและการสื่อสาร กลับมีจำนวนลดลงร้อยละ 29.62 จากการวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ทราบว่าในช่วงของพ.ศ. 2558 มีรายวิชาในกลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร จำนวน 4 ภาษา เช่น ภาษาอินดี ภาษาเขมร ภาษามลายู และภาษาเวียดนาม ที่ไม่สามารถเปิดสอนได้ เนื่องจากไม่มีอาจารย์ที่สามารถสอนได้ และไม่มีอาสาสมัครจากประเทศดังกล่าวมาช่วยสอนในมหาวิทยาลัย

แต่หากวิเคราะห์ตามแผนภูมิที่ 2 จะพบว่าในรอบการปรับปรุง พ.ศ.2560 และพ.ศ.2562 พบว่าทุกกลุ่มวิชามีแนวโน้มลดลง โดยแยกเป็น (1) กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร มีจำนวนวิชาลดลงร้อยละ 53.33 (2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ มีจำนวนวิชาลดลงร้อยละ 71.42 (3) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ มีจำนวนวิชาลดลงร้อยละ 45 และ (4) กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ มีจำนวนวิชาลดลงร้อยละ 65.95 ซึ่งจากข้อมูลพบว่ากลุ่มวิชาที่มีจำนวนวิชาลดลงจากพ.ศ.2560 มากที่สุด คือ กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ ซึ่งจากการสนทนาและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าการลดลงของจำนวนวิชาในกลุ่มมนุษยศาสตร์มีผลต่อการจัดแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร เนื่องจากในแต่ละปีจะมีนักศึกษาใหม่ที่ต้องเรียนวิชาในกลุ่มมนุษยศาสตร์ อย่างน้อย 1 วิชาในแต่ละชั้นเรียน ซึ่งปีการศึกษา 2562 มีนักศึกษาภาคปกติ ระดับปริญญาตรี จำนวน 1,800 คน (65 ชั้นเรียน) แต่มีวิชาให้เลือกเรียนได้เพียง 4 รายวิชา พบว่ากลุ่มวิชามนุษยศาสตร์มีจำนวนวิชาน้อยที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.52 จากทั้งหมดใน 4 กลุ่มวิชา ซึ่งน่าจะมีผลกระทบต่อภาระงานสอนของอาจารย์ที่รับผิดชอบสอนในกลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ และอาจส่งผลกระทบต่อสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องต้องขอจ้างอาจารย์มาช่วยเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

ตารางที่ 4 สรุปรายวิชาของหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง ระหว่างพ.ศ. 2558 – 2562

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2558			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2560			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2562		
กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร			กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร			กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร		
1540201	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)	1540201	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)	2220200	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	Non-Credit
1540202	ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	3 (3-0-6)	1540202	ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	3 (3-0-6)	2220201	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	3 (1-2-6)
1540203	ภาษาไทยเพื่อการคิดวิเคราะห์	3 (3-0-6)	1540203	ภาษาไทยเพื่อการคิดวิเคราะห์	3 (3-0-6)	2220202	ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ทั่วไป	3 (1-2-6)
1540204	ภาษาไทยสำหรับครู	3 (3-0-6)	1550100	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	Non-Credit	2220203	ภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ	3 (1-2-6)
1550101	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)	1550101	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	2220510	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	3 (1-2-6)
1550102	ภาษาอังกฤษเพื่อทักษะการเรียนรู้	3 (3-0-6)	1550102	ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ทั่วไป	3 (3-0-6)	2220520	ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	3 (1-2-6)
1550103	ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ	3 (3-0-6)	1550103	ภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ	3 (3-0-6)	2220530	ภาษาไทยเพื่อการคิดวิเคราะห์	3 (1-2-6)
1550104	ภาษาอังกฤษพื้นฐาน	3 (3-0-6)	1560101	ภาษาพม่าเบื้องต้น	3 (3-0-6)			
1550105	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ	3 (3-0-6)	1560102	ภาษาพม่าเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)			
1550106	ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางวัฒนธรรมอาเซียน	3 (3-0-6)	1570101	ภาษาจีนเบื้องต้น	3 (3-0-6)			
1550107	ภาษาอังกฤษสำหรับครู	3 (3-0-6)	1570102	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)			
1560101	ภาษาพม่าเบื้องต้น	3 (3-0-6)	1590101	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	3 (3-0-6)			
1560101	ภาษาพม่าเบื้องต้น	3 (3-0-6)	1590102	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)			
1570101	ภาษาจีนเบื้องต้น	3 (3-0-6)	1620101	ภาษาเกาหลีเบื้องต้น	3 (3-0-6)			
1570102	ภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)	1620102	ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)			
1580101	ภาษาฮินดีเบื้องต้น	3 (3-0-6)						
1580102	ภาษาฮินดีเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)						
1590101	ภาษาญี่ปุ่นเบื้องต้น	3 (3-0-6)						
1590102	ภาษาญี่ปุ่นเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)						
1610101	ภาษาเขมรเบื้องต้น	3 (3-0-6)						

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2558			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2560			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2562		
1610102	ภาษาเขมรเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)						
1620101	ภาษาเกาหลีเบื้องต้น	3 (3-0-6)						
1620102	ภาษาเกาหลีเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)						
1630101	ภาษามลายูเบื้องต้น	3 (3-0-6)						
1630102	ภาษามลายูเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)						
1640101	ภาษาเวียดนามเบื้องต้น	3 (3-0-6)						
1640102	ภาษาเวียดนามเพื่อการสื่อสาร	3 (3-0-6)						
กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์			กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์			กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์		
1050101	พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน	3 (3-0-6)	1050101	พฤติกรรมมนุษย์กับการพัฒนาตน	3 (3-0-6)	2810310	นันทนาการในชีวิตประจำวัน	3 (1-2-6)
1050102	ทักษะชีวิตเพื่อความงอกงามส่วนบุคคล	3 (3-0-6)	1050102	ทักษะชีวิตเพื่อความงอกงามส่วนบุคคล	3 (3-0-6)	2221310	จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม	3 (1-2-6)
1050103	จิตวิทยาสันติภาพและการปรองดอง	3 (3-0-6)	1050103	จิตวิทยาสันติภาพและการปรองดอง	3 (3-0-6)	2310010	ทักษะชีวิตและการพัฒนาตนในโลกพลวัต	3 (1-2-6)
1050213	จิตวิทยาการสื่อสาร	3 (3-0-6)	1050104	จิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน	3 (3-0-6)	3310810	จิตวิทยาการสื่อสาร	3 (1-2-6)
1510101	จริยธรรมและทักษะชีวิต	3 (3-0-6)	1050213	จิตวิทยาการสื่อสาร	3 (3-0-6)			
1520101	ทักษะการเรียนรู้สารสนเทศ	3 (3-0-6)	1510101	จริยธรรมและทักษะชีวิต	3 (3-0-6)			
1520102	ทักษะคิดเชิงระบบ	3 (3-0-6)	1510102	ทักษะการคิดเชิงระบบ	3 (3-0-6)			
1520103	การคิดเชิงสร้างสรรค์	3 (3-0-6)	1510103	มนุษย์กับการให้เหตุผล	3 (3-0-6)			
2010101	สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์	3 (3-0-6)	1520101	ทักษะการเรียนรู้สารสนเทศ	3 (3-0-6)			
2010102	ช่างเมืองเพชร	3 (3-0-6)	1520103	การคิดเชิงสร้างสรรค์	3 (3-0-6)			
2050101	สุนทรียภาพทางนาฏศิลป์	3 (3-0-6)	2010101	สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์	3 (3-0-6)			
2060101	สุนทรียภาพทางดนตรี	3 (3-0-6)	2010102	ช่างเมืองเพชร	3 (3-0-6)			
			2050101	สุนทรียภาพทางนาฏศิลป์	3 (3-0-6)			
			2060101	สุนทรียภาพทางดนตรี	3 (3-0-6)			

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2558			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2560			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2562		
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์			กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์			กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์		
2500100	วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	3 (3-0-6)	2500099	ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน	3 (3-0-6)	2221210	ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาท้องถิ่น	3 (1-2-6)
2500101	การเมืองและการปกครองไทย	3 (3-0-6)	2500100	วิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง	3 (3-0-6)	2310020	เพชรบุรีศึกษาเพื่อการประกอบการ	3 (1-2-6)
2500102	วิถีไทย	3 (3-0-6)	2500102	วิถีไทย	3 (3-0-6)	2310030	สังคมไทยกับประชาคมอาเซียนในโลกปัจจุบัน	3 (1-2-6)
2500103	ความเป็นพลเมือง	3 (3-0-6)	2500103	ความเป็นพลเมือง	3 (3-0-6)	2310410	พลเมืองที่เข้มแข็ง	3 (1-2-6)
2500104	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-6)	2500104	มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-6)	2340310	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	3 (1-2-6)
2500105	เพชรบุรีศึกษา	3 (3-0-6)	2500105	เพชรบุรีศึกษา	3 (3-0-6)	3003110	ทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อชีวิตและอาชีพ	3 (1-2-6)
2500106	อาเซียนศึกษา	3 (3-0-6)	2500106	อาเซียนศึกษา	3 (3-0-6)	3211110	การผลิตและการรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล	3 (1-2-6)
2500107	ตามรอยเบื้องพระยุคลบาท	3 (3-0-6)	2500108	สังคมน่าอยู่	3 (3-0-6)	3330010	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3 (1-2-6)
2500108	ความรับผิดชอบต่อตนเอง	3 (3-0-6)	2500109	ประวัติศาสตร์อารยธรรม	3 (3-0-6)	3330020	ผู้ประกอบการรุ่นใหม่	3 (1-2-6)
2500109	สังคมน่าอยู่	3 (3-0-6)	2550101	การเมืองและการปกครองไทย	3 (3-0-6)	3330030	ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม	3 (1-2-6)
2500110	อัตลักษณ์ไทย	3 (3-0-6)	2560101	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	3330110	การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	3 (1-2-6)
2560101	กฎหมายในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	2560102	ธรรมภิบาลในการปฏิบัติงาน	3 (3-0-6)			
2560111	การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน	3 (3-0-6)	3560101	การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น	3 (3-0-6)			
3560101	การเป็นผู้ประกอบการเบื้องต้น	3 (3-0-6)	3560102	ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม	3 (3-0-6)			
3560102	ทักษะความเป็นผู้นำและการทำงานเป็นทีม	3 (3-0-6)	3560103	สมรรถนะบุคคลเพื่อเตรียมความพร้อมการมีงานทำ	3 (3-0-6)			
3560503	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	3560503	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)			
3560504	การบริหารการเงินส่วนบุคคล	3 (3-0-6)	3560504	การบริหารการเงินส่วนบุคคล	3 (3-0-6)			
3600101	การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	3 (3-0-6)	3600101	การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	3 (3-0-6)			
			3600102	การรู้เท่าทันสื่อ	3 (3-0-6)			
			9740101	วัฒนธรรมและการท่องเที่ยวในบริบทเอเชีย-แปซิฟิก	3 (3-0-6)			

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2558			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2560			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2562		
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์			กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์			กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์		
4010701	โลกของเรากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3 (3-0-6)	4010701	โลกของเรากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3 (3-0-6)	1810310	กีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ	3 (1-2-6)
4010702	วิทยาศาสตร์กับชีวิต	3 (3-0-6)	4010702	วิทยาศาสตร์กับชีวิต	3 (3-0-6)	4400010	โลกกับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	3 (1-2-6)
4010703	สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	3 (3-0-6)	4010703	สิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาที่ยั่งยืน	3 (3-0-6)	4410110	สิ่งแวดล้อมกับเทคโนโลยีสีเขียว	3 (1-2-6)
4010704	ภัยพิบัติทางธรรมชาติ	3 (3-0-6)	4010704	ภัยพิบัติทางธรรมชาติ	3 (3-0-6)	4420310	เคมีในชีวิตประจำวัน	3 (1-2-6)
4020101	เคมีในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	4020101	เคมีในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	4430110	คณิตศาสตร์สำหรับธุรกิจ	3 (1-2-6)
4020102	เคมีและภูมิปัญญาไทย	3 (3-0-6)	4020102	เคมีและภูมิปัญญาไทย	3 (3-0-6)	4430120	การคิดและการตัดสินใจ	3 (1-2-6)
4030001	ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์	3 (3-0-6)	4030001	ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์	3 (3-0-6)	4520110	การทำอาหารไทยและอาหารนานาชาติ	3 (1-2-6)
4030002	พืชพรรณเพื่อชีวิต	3 (3-0-6)	4030002	พืชพรรณเพื่อชีวิต	3 (3-0-6)	4520120	ขนมและเครื่องดื่มเพื่อการประกอบธุรกิจ	3 (1-2-6)
4030003	เทคโนโลยีชีวภาพในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	4030003	เทคโนโลยีชีวภาพในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	4830110	ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์และพืชพรรณ	3 (1-2-6)
4040101	คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	4040101	คณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	5600010	เกษตรในชีวิตประจำวัน	3 (1-2-6)
4040102	การคิดและการตัดสินใจ	3 (3-0-6)	4040102	การคิดและการตัดสินใจ	3 (3-0-6)	6510410	พลังงานทดแทนและการประหยัดพลังงาน	3 (1-2-6)
4070301	การสร้างเสริมสุขภาวะ	2 (1-2-3)	4070301	การสร้างเสริมสุขภาวะ	3 (3-0-6)	6530410	การสร้างสรรค่นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	3 (1-2-6)
4070302	สุขภาพครอบครัว	2 (1-2-3)	4070302	สุขภาพครอบครัว	3 (3-0-6)	6840110	จิตสำนึกและวินัยจราจร	3 (1-2-6)
4080101	กีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ	2 (1-2-3)	4080101	กีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ	3 (3-0-6)	7440110	ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในโลกพลวัต	3 (1-2-6)
4080102	นันทนาการเพื่อชีวิต	2 (1-2-3)	4080102	นันทนาการเพื่อทักษะชีวิต	3 (2-2-5)	7003120	ทักษะการคิด	3 (1-2-6)
4080103	รูปร่างและการควบคุมน้ำหนัก	2 (1-2-3)	4080103	รูปร่างและการควบคุมน้ำหนัก	3 (2-2-5)	8710010	ชีวิตและสุขภาพ	3 (1-2-6)
4080104	วิทยาศาสตร์การกีฬา	2 (1-2-3)	4080104	วิทยาศาสตร์การกีฬา	3 (3-0-6)			
4080105	ทักษะการว่ายน้ำ	2 (1-2-3)	4080105	ทักษะการว่ายน้ำและความปลอดภัยทางน้ำ	3 (2-2-5)			
4090101	อาหารนานาชาติเบื้องต้น	3 (2-2-5)	4090101	อาหารนานาชาติ	3 (2-2-5)			
4100904	การแพทย์แผนไทยในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)	4100904	การแพทย์แผนไทยในชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)			
4120101	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3 (2-2-5)	4120101	เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	3 (2-2-5)			

หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2558			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2560			หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2562		
5000101	เกษตรในชีวิตประจำวัน	3 (2-2-5)	5000101	เกษตรในชีวิตประจำวัน	3 (2-2-5)			
5040606	การเลี้ยงสัตว์เพื่อการนันทนาการ	3 (2-2-5)	5040601	เกษตรอินทรีย์	3 (2-2-5)			
5060609	ทรัพยากรทางน้ำและการอนุรักษ์	3 (2-2-5)	5040606	การเลี้ยงสัตว์เพื่อการนันทนาการ	3 (2-2-5)			
5070311	การถนอมอาหารในชีวิตประจำวัน	3 (2-2-5)	5060601	การจัดการทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน	3 (3-0-6)			
5070613	ขนมอบเบื้องต้นเพื่อการประกอบธุรกิจ	3 (2-2-5)	5060602	ทรัพยากรทางน้ำและการอนุรักษ์	3 (3-0-6)			
5070614	อาหารเพื่อสุขภาพ	3 (3-0-6)	5070311	การถนอมอาหารในชีวิตประจำวัน	3 (2-2-5)			
5070615	เครื่องดื่มเพื่อการประกอบธุรกิจ	3 (2-2-5)	5070607	การแปรรูปผลิตภัณฑ์นม	3 (2-2-5)			
5540602	พลังงานทดแทน	3 (3-0-6)	5070613	ขนมเพื่อการประกอบธุรกิจ	3 (3-0-6)			
5540603	การประหยัดพลังงาน	3 (3-0-6)	5070614	อาหารเพื่อสุขภาพ	3 (3-0-6)			
5570103	ไฟฟ้าสำหรับชีวิตประจำวัน	3 (2-2-5)	5070615	เครื่องดื่มเพื่อการประกอบธุรกิจ	3 (3-0-6)			
5580704	เทคโนโลยีอัจฉริยะ	3 (2-2-5)	5520101	การบริหารทรัพยากรสิ่งแวดล้อม	3 (3-0-6)			
5590101	การขับขี้อลาดภัย	3 (2-2-5)	5520102	มาตรฐานระบบคุณภาพเบื้องต้น	3 (3-0-6)			
5800101	เทคโนโลยีท้องถิ่น	3 (3-0-6)	5530101	ชีวิตในโลกยุคดิจิทัล	3 (3-0-6)			
7130401	การใช้ซอฟต์แวร์จัดทำเอกสารงานคำนวณ	3 (2-2-5)	5540602	พลังงานทดแทน	3 (3-0-6)			
7130402	การใช้เทคโนโลยีเพื่อนำเสนองาน	3 (2-2-5)	5540603	การประหยัดพลังงาน	3 (3-0-6)			
7130403	เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับครู	3 (2-2-5)	5570103	ไฟฟ้าสำหรับชีวิตประจำวัน	3 (3-0-6)			
8010801	การช่วยฟื้นคืนชีพ	2 (1-2-3)						
8010802	การจัดการดูแลผู้ประสบภัยพิบัติ	2 (1-2-3)						
8010804	ชีวิตและสุขภาพ	2 (1-2-3)						
8010805	หลักประกันสุขภาพแห่งชาติของคนไทย	2 (1-2-3)						

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์พบว่ารายวิชามีการปรับเปลี่ยนให้เหมาะกับยุคสมัย ตรงกับสถานการณ์ปัจจุบัน และพบว่าในบางวิชาที่เป็นวิชาเฉพาะด้านได้ถูกยกเลิก มีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ และมีการนำแนวคิดต่างๆ มาใช้ในการพัฒนาบัณฑิตรอบด้าน เช่น ความรู้ ความสามารถ ความคิด คุณธรรม และจริยธรรม

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล อันเป็นนโยบายเร่งด่วนของภาครัฐที่จะเสริมสร้างสมรรถนะทางด้านภาษาอังกฤษให้กับนักเรียน นักศึกษาทุกระดับการศึกษาให้มีทักษะทางภาษาอังกฤษที่เพิ่มสูงขึ้น ตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง นโยบายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

ข้อ 1 ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดนโยบายและเป้าหมายการยกระดับมาตรฐานภาษาอังกฤษในสถาบันอุดมศึกษา ในทุกหลักสูตรและทุกระดับการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะความสามารถ การใช้ภาษาอังกฤษของนิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีความพร้อมทั้งวิชาการ วิชาชีพ และทักษะการสื่อสาร ภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานได้ (Working Knowledge)

ข้อ 2 ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดทำแผนเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายและเป้าหมาย โดยมีตัวชี้วัดและมีการประเมินผลที่ชัดเจน

ข้อ 3 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาอังกฤษ โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนด

ข้อ 4 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตร กระบวนการ สื่อ และ/หรือ สิ่งแวดล้อม ที่จะเปิดโอกาสและเสริมแรงจูงใจให้นิสิตนักศึกษาสามารถพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง

ข้อ 5 ให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาจัดให้นิสิตนักศึกษาทุกคน ทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษตามแบบทดสอบมาตรฐานระดับอุดมศึกษาที่สถาบันสร้างขึ้น หรือที่เห็นสมควรจะนำมาใช้วัดสมิทธิภาพทางภาษาอังกฤษ (English Proficiency) โดยสามารถเทียบเคียงผลกับ Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) หรือมาตรฐานอื่น เพื่อให้ทราบระดับความสามารถของนิสิตนักศึกษา แต่ละคน และสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณานำผลการทดสอบความรู้ทางภาษาอังกฤษบันทึกในใบรับรองผลการศึกษาหรือจัดทำเป็นประกาศนียบัตร โดยเริ่มตั้งแต่ปีการศึกษา 2559 เป็นต้นไป

ซึ่งมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีจึงมีนโยบายให้มีการเพิ่มรายวิชากลุ่มภาษาอังกฤษ โดยกำหนดให้เนื้อหาการสอนเป็นไปตามกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ Common European of Reference for Languages (CEFR) เพิ่มรายวิชาภาษาอังกฤษที่เทียบระดับความยากทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR A2 CEFR A2+ CEFR B1 และ CEFR B1+ ในรายวิชาภาษาอังกฤษ กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร เพื่อพัฒนาบัณฑิตให้มีคุณภาพและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีต่อไป รายละเอียดดังนี้

- รายวิชา 2220200 ภาษาอังกฤษเบื้องต้น ให้มีระดับความยากทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ที่ระดับ A2

รายวิชา 2220201 ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน ให้มีระดับความยากทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ที่ระดับ A2+

รายวิชา 2220202 ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ทั่วไป ให้มีระดับความยากทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ที่ระดับ B1

รายวิชา 2220203 ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ประกอบกร ให้มีระดับความยากทางภาษาอังกฤษตามกรอบมาตรฐาน CEFR ที่ระดับ B1+

จากการสนทนากลุ่มและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่าในอดีตที่ผ่านมารายวิชาศึกษาทั่วไปมีวิชาที่มีจำนวน 3 หน่วยกิตมาโดยตลอด เช่น 3(3-0-6) และ 3(2-2-5) แต่ในครั้งที่มีการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ.2558 ปรากฏว่ามีวิชาหมวดศึกษาที่มีจำนวน 2 หน่วยกิต คือ 2(1-2-3) จำนวนทั้งสิ้น 11 วิชา จากการใช้หลักสูตรดังกล่าว พบปัญหาว่า นักศึกษามีได้ตรวจเช็คจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียนเป็นรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป เพราะเนื่องจากคิดว่ารายวิชาในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปเป็น 3 หน่วยกิตทั้งหมด จะพบว่า นักศึกษาบางคนมาทราบว่าตนเองเก็บหน่วยกิตในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปไม่ครบ โดยเฉพาะกลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และเมื่อนักศึกษาดังกล่าวมาทำคำร้องขอสำเร็จการศึกษา เป็นผลให้ต้องกลับเรียนวิชาหมวดศึกษาทั่วไปเพิ่มเติม ทำให้เกิดการเสียเวลา และทำให้สำเร็จการศึกษาล่าช้ากว่าแผนการศึกษาตลอดหลักสูตร ดังนั้นจะเห็นว่าภายหลังที่มีการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ที่ปรับปรุงในปีพ.ศ. 2560 และ 2562 จึงมีการแก้ไขจำนวนหน่วยกิตให้เป็น 3 หน่วยกิตทุกรายวิชา เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาการเก็บไม่ครบตามหลักสูตร

หลักการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ. 2562) มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีแนวทางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการเรียนการสอนแบบกำหนดปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL) หรือ Project Based

โดยกำหนดหน่วยกิตและให้มีการจัดชั่วโมงการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติควบคู่กับการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบการสอนออนไลน์และเน้นฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการจากกรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย

วิธีการกำหนดหน่วยกิต ชั่วโมงบรรยายและชั่วโมงปฏิบัติหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปและหลักสูตรอื่นๆที่ใช้แนวปฏิบัติการกำหนดจำนวนหน่วยกิตในทำนองเดียวกันนี้ ดังนี้

3 (1-2-6) หมายถึง

จำนวนหน่วยกิต 3 หน่วยกิต

1 บรรยาย/ทฤษฎี = 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ คิดเป็น 1 หน่วยกิตและให้มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจำนวน 4 เท่าของชั่วโมงบรรยาย/ทฤษฎี

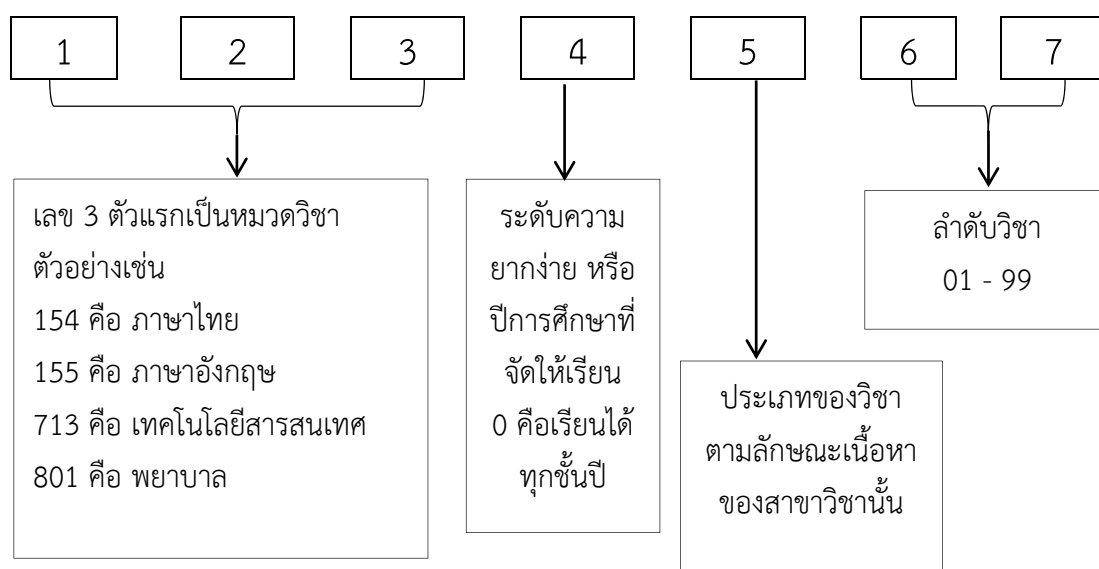
1-2 ฝึกทดลอง/ปฏิบัติ = 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ คิดเป็น 1 หน่วยกิตและให้มีการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองจำนวน 1 เท่าของชั่วโมงฝึกทดลอง/ปฏิบัติ

จำนวนชั่วโมงในวงเล็บเมื่อรวมกันจะเป็น 3 เท่าของจำนวนหน่วยกิต

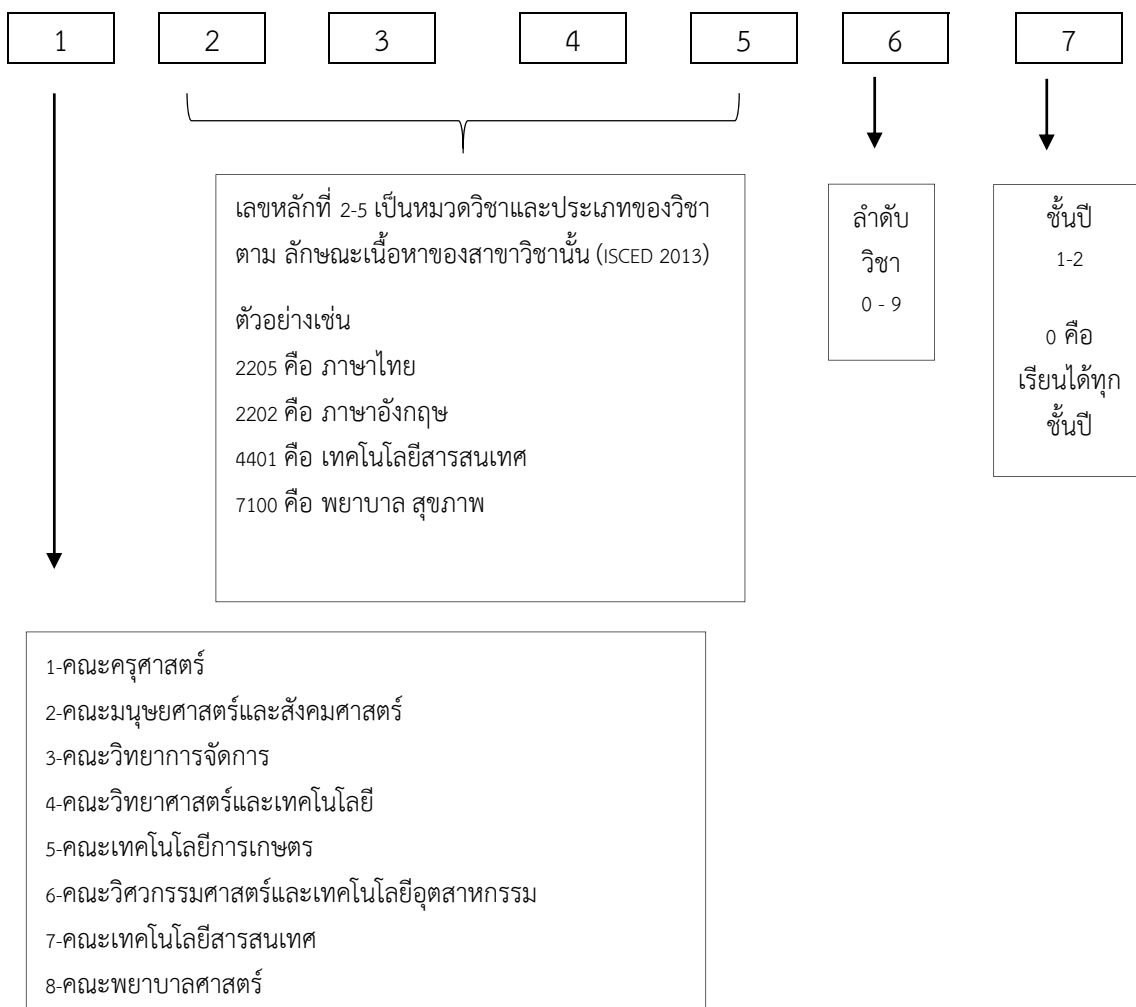
และพบในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ.2562 มหาวิทยาลัย ได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารจัดการการเรียนการสอนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนอง ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษารุ่นใหม่ในยุคศตวรรษที่ 21 “เรียนได้ทุกที่ ทุกเวลา เข้าถึงความรู้ได้หลาย ช่องทาง” โดยกำหนดหน่วยกิตและให้มีการจัดชั่วโมงการเรียนการสอนในชั้นเรียนปกติควบคู่กับ การเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านระบบการสอนออนไลน์และเน้นฝึกปฏิบัติแบบบูรณาการจากกรณีศึกษา ที่เกี่ยวข้องอย่างหลากหลาย

จากการเปรียบเทียบหลักการจัดรหัสวิชา พบว่า หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ.2558 และ พ.ศ.2560 ใช้ระบบการจัดรหัสวิชาโดยยึดพื้นฐานของการจัดระบบ รหัสของหมวดวิชา ตามศาสตร์ของสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ส่วนหลักสูตร หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุงพ.ศ. 2562 ใช้ระบบการจัดรหัสวิชาโดยยึดพื้นฐานของการจัดระบบ รหัสของหมวดวิชา ตามลำดับของคณะ ลักษณะเนื้อหาของ International Standard Classification of Education (ISCED) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

● ระบบการจัดรหัสวิชาโดยยึดพื้นฐานของการจัดระบบรหัสของหมวดวิชา ตาม ศาสตร์ของสาขาวิชาของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ใช้กับหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุง พ.ศ.2558 และ พ.ศ.2560 การจัดหมวดวิชายึดสาระสำคัญ (Concept) ของคำอธิบายรายวิชา และ ยึดฐานกำเนิดของรายวิชา ความหมายของรหัสวิชาประกอบด้วยตัวเลข 7 หลัก ดังนี้

● ระบบการจัดรหัสวิชาโดยยึดพื้นฐานของการจัดระบบรหัสของหมวดวิชา ตามลำดับของคณะ ลักษณะเนื้อหาของ International Standard Classification of Education (ISCED) ศาสตร์ของสาขาวิชา ลำดับวิชา และชั้นปี การจัดหมวดวิชายึดสาระสำคัญ (Concept) ของคำอธิบายรายวิชา และยึดฐานกำเนิดของรายวิชา ความหมายของรหัสวิชาประกอบด้วยตัวเลข 7 หลัก ดังนี้

ตารางที่ 5 สรุปรายวิชาตามระบบ ISCED (International Standard Classification of Education)

เลข ISCED	ชื่อวิชา	ISCED detail	กลุ่ม
2220200	ภาษาอังกฤษเบื้องต้น	ภาษาต่างประเทศและวัฒนธรรม	ภาษาและการสื่อสาร
2220201	ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	ภาษาต่างประเทศและวัฒนธรรม	
2220202	ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ทั่วไป	ภาษาต่างประเทศและวัฒนธรรม	
2220203	ภาษาอังกฤษในสถานประกอบการ	ภาษาต่างประเทศและวัฒนธรรม	
2220510	ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร	ภาษาแม่ ภาษาพื้นเมือง	
2220520	ภาษาไทยเพื่อกิจธุระ	ภาษาแม่ ภาษาพื้นเมือง	
2220530	ภาษาไทยเพื่อการคิดวิเคราะห์	ภาษาแม่ ภาษาพื้นเมือง	
2221310	จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อสังคม	จริยศาสตร์, วิชาศีลธรรม	มนุษยศาสตร์
2310010	ทักษะชีวิตและการพัฒนาตนในโลกพลวัต	สังคมและพฤติกรรมศาสตร์	
2310810	จิตวิทยาการสื่อสาร	จิตวิทยา	
2810310	นันทนาการในชีวิตประจำวัน	การบริการ พฤติกรรมทางสังคม	
2221210	ศาสตร์พระราชสำหรับการพัฒนาท้องถิ่น	ปรัชญา	สังคมศาสตร์
2310020	เพชรบุรีศึกษาเพื่อการประกอบการ	สังคมและพฤติกรรมศาสตร์	
2310030	สังคมไทยกับประชาคมอาเซียนในโลกปัจจุบัน	สังคมและพฤติกรรมศาสตร์	
2310410	พลเมืองที่เข้มแข็ง	ประชากรศาสตร์	
2340310	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมาย	นิติศาสตร์ทั่วไป	
3211110	การผลิตสื่อและการรู้เท่าทันสื่อ	การสื่อสาร	
3330010	เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	บริหารธุรกิจและการจัดการ	
3330020	ผู้ประกอบการรุ่นใหม่	บริหารธุรกิจและการจัดการ	
3330030	ภาวะผู้นำและการทำงานเป็นทีม	บริหารธุรกิจและการจัดการ	
3330110	การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เบื้องต้น	การขายปลีก	
4003110	ทักษะในศตวรรษที่21 เพื่อชีวิตและอาชีพ	Personal skills	วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยี
1810310	กีฬาเพื่อพัฒนาสุขภาพ	กีฬาและเวลาว่าง	
4400010	โลกของเรากับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	วิทยาศาสตร์	
4410110	สิ่งแวดล้อมกับเทคโนโลยีสีเขียว	ชีววิทยา	
4420310	เคมีในชีวิตประจำวัน	ศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องกับเคมี	
4430110	คณิตศาสตร์สำหรับธุรกิจ	คณิตศาสตร์	
4430120	การคิดและการตัดสินใจ	คณิตศาสตร์	
4520110	การทำอาหารไทยและอาหารนานาชาติ	กรรมวิธีด้านอาหารและเครื่องดื่ม	
4520120	ขนมและเครื่องดื่มเพื่อการประกอบธุรกิจ	กรรมวิธีด้านอาหารและเครื่องดื่ม	
4830110	ชีววิทยาเชิงอนุรักษ์และพิชพรรณ	การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	
5600010	เกษตรในชีวิตประจำวัน	เกษตรศาสตร์	
6510410	พลังงานทดแทนและการประหยัดพลังงาน	ไฟฟ้า	
6530410	การสร้างสรรค่นวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น	เทคโนโลยี	
6840110	จิตสำนึกและวินัยในการจราจร	การป้องกันทรัพย์สินและบุคคล	
7440110	ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในโลกพลวัต	วิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์	
7003120	ทักษะการคิด	Personal skills	
8710010	ชีวิตและสุขภาพ	สุขภาพ	

ตารางที่ 6 สรุปแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง
ระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป	พ.ศ.2558	พ.ศ.2560	พ.ศ.2562
1. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์	✓	✓	✓
2. มาตรฐานผลการเรียนรู้	✓	✓	✓
3. การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21	✓	✓	✓
4. การจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Active Learning)	✓	✓	✓
5. แนวคิดการพัฒนาทักษะทางสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF (Executive Functions)			✓
6. การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem-based Learning)			✓

จากตารางที่ 5 ได้วิเคราะห์ข้อมูลจากหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แล้วพบว่าในการพัฒนาหลักสูตรแต่ละครั้งนั้น มีการตระหนักถึงความสำคัญและเห็นความจำเป็นในการสร้างพื้นฐานความรู้ให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาเป็นบัณฑิต เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข เป็นคนดี คนเก่ง รู้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน ทำให้การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2562 ได้มีการรวบรวมแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรมากถึง 6 แนวคิด ซึ่งหากอาจารย์และนักศึกษาได้มีการจัดการเรียนการสอนตามแนวคิดข้างต้น มหาวิทยาลัยจะได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างแน่นอน

คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

จากการวิเคราะห์จากการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่า หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 มีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์เหมือนกัน ดังนี้

1. มีคุณธรรมจริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคม
2. เป็นผู้ใฝ่รู้ มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง
3. มีศีลทั้งกายและวาจา ฝึกจิตใจให้สงบมีสมาธิ สามารถคิดไตร่ตรองให้เกิดปัญญา
4. สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมเป็นอย่างดี
5. มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล
6. มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม
7. คิดอย่างมีเหตุผล
8. ตระหนักในคุณค่าของภาษา ศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของไทย ประเทศเพื่อนบ้าน และประชาคมนานาชาติ

9. ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ดี

10. สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม

แต่พบว่าหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 ได้มีการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่เปลี่ยนแปลงไปจากทั้ง 2 หลักสูตร (พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2562) รายละเอียดดังนี้

1. มีคุณธรรมจริยธรรม รับผิดชอบต่อสังคมมีศีลทั้งกายและวาจา ฝึกจิตใจให้สงบ มีสมาธิ
2. เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวางคิดอย่างมีเหตุผลสามารถคิดไตร่ตรองให้เกิดปัญญา
3. มีโลกทัศน์ที่กว้างไกลสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมเป็นอย่างดี
4. มีความเข้าใจธรรมชาติ ตนเอง ผู้อื่น และสังคมตระหนักในคุณค่าของภาษา ศิลปวัฒนธรรม ทั้งของไทย ประเทศเพื่อนบ้าน และประชาคมนานาชาติ
5. มีทักษะทางอาชีพ สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ดี

มาตรฐานผลการเรียนรู้

จากการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่า หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558 และ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd.) เหมือนกัน แต่หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 (TQF : HEd.) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

● กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (TQF : HEd.) ใช้กับหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2560 มี 5 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะคุณธรรม และจริยธรรม
 - 1.1 ผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - 1) ตระหนักในคุณค่า รู้และเข้าใจหลักคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญต่อการดำรงตนและการปฏิบัติงาน มีการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน
 - 2) มีวินัย ตรงต่อเวลา เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม
 - 3) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

4) มีศีลธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจ

5) ปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม

1.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) สอนโดยสอดแทรกเรื่องคุณธรรม จริยธรรม ให้มีการรักษาศีล มีการฝึกสมาธิ และมีการฝึกฝนทักษะทางปัญญา

2) ให้ความสำคัญในวินัย การตรงต่อเวลา การส่งงานภายในเวลาที่กำหนด

3) เปิดโอกาสให้นักศึกษามีกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และแสดงถึงการมีเมตตากรุณา และความเสียสละ

4) สอดแทรกเรื่องความซื่อสัตย์ต่อตนเองและสังคม

5) จัดกิจกรรมการพัฒนาคณะ/มหาวิทยาลัย/ชุมชน

6) เน้นเรื่องการแต่งกายและการปฏิบัติตนที่เหมาะสม ถูกต้องตามระเบียบ ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย

7) ปฏิบัติตามกฎระเบียบ และข้อบังคับขององค์กรและสังคม

8) ผู้สอนประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

1.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

1) การให้คะแนนการเข้าชั้นเรียน การตรงต่อเวลานัดหมาย และการส่งงานตรงเวลา

2) พิจารณาจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

3) ประเมินจากพฤติกรรมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ

4) สังเกตพฤติกรรมในการปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง

5) ประเมินปริมาณการทุจริตในการสอบ

6) ประเมินจากการแต่งกาย

7) ความซื่อสัตย์ทางวิชาการ เช่น ไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่คัดลอกข้อค้นพบ

2. ทักษะทางความรู้

2.1 ผลการเรียนรู้ด้านความรู้

1) มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สามารถอธิบายหลักการ และทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานชีวิต

2) มีความรอบรู้ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในวิชาที่ศึกษา และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

3) สามารถบูรณาการความรู้ในวิชาที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4) รู้เท่าทันสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

2.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้พัฒนาการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ใช้การสอนหลายรูปแบบ โดยเน้นหลักทางทฤษฎีและการปฏิบัติเพื่อให้เกิดองค์ความรู้
- 2) มอบหมายงานการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มเติม และการนำเสนอผลการการศึกษา
- 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นทักษะ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน
- 4) การจัดกิจกรรมการเรียนในการบูรณาการความรู้ในวิชาที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 5) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) ฝึกการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง

2.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านความรู้

- 1) ประเมินจากแบบทดสอบด้านทฤษฎี สำหรับการปฏิบัติประเมินจากรายงาน
- 2) การทดสอบย่อย ตลอดภาคการศึกษา
- 3) ประเมินจากงาน รายงานที่มอบหมาย
- 4) ประเมินกิจกรรมทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ได้อย่างถูกต้อง
- 5) ประเมินจากการแก้ปัญหาจากสถานการณ์จริง
- 6) ประเมินจากการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาด้วยวิธีการวัดแบบต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดของแต่ละรายวิชา

3. ทักษะทางปัญญา

3.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) สามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างสร้างสรรค์ และคิดอย่างเป็นระบบ
- 2) สามารถสืบค้น วิเคราะห์ ประมวลและประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 3) สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น
- 4) สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

3.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ส่งเสริมการเรียนรู้โดยการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการฝึกปฏิบัติจริง
- 2) การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) มอบหมายงานที่ส่งเสริมการคิด วิเคราะห์ และสังเคราะห์
- 3) การศึกษาค้นคว้าจากสื่อที่หลากหลาย จากสถานที่จริง และสรุปวิเคราะห์ สังเคราะห์ทำรายงาน
- 4) การสอนแบบโครงงาน (Project Based Learning) การศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

3.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญา

- 1) ประเมินจากแบบทดสอบด้านทฤษฎี สำหรับการปฏิบัติประเมินจากรายงาน
- 2) ประเมินจากการรายงานผลการดำเนินงานและการแก้ปัญหาที่เกิดจากการฝึกปฏิบัติจริง
- 3) ประเมินจากผลงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าและการรายงาน
- 4) ประเมินจากโครงการ (Project Based Learning) ที่มอบหมายให้ศึกษาค้นคว้า

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

4.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) เข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น
- 2) สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ของกลุ่ม ทั้งในบทบาทผู้นำหรือผู้ร่วมทีมงาน
- 3) มีทักษะกระบวนการกลุ่มในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่างๆ
- 4) วางตัวและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ
- 5) มีทักษะในการสร้างเสริมความสามัคคีและจัดการความขัดแย้งในกลุ่มหรือองค์กรอย่างเหมาะสม
- 6) มีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง วิชาชีพ องค์กรและสังคมอย่างต่อเนื่อง

4.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) ส่งเสริมการทำงานกลุ่มโดยให้หมุนเวียนการเป็นผู้นำ และการเป็นสมาชิกกลุ่ม
- 2) ให้คำแนะนำในการเข้าร่วมกิจกรรมสโมสร กิจกรรมของมหาวิทยาลัย เพื่อส่งเสริมทักษะการอยู่ในสังคม
- 3) ให้ความสำคัญในการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและการให้ความร่วมมือ
- 4) ปลุกฝังให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับในงานกลุ่ม
- 5) ส่งเสริมให้นักศึกษากล้าแสดงออกและเสนอความคิดเห็นภายในกรอบแห่งสิทธิเสรีภาพของตนเองและผู้อื่น
- 6) ใช้วิธีการสอนแบบเปิดโอกาสในการแสดงความคิดเห็น เพื่อฝึกการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยเหตุผล
- 7) ส่งเสริมการเคารพสิทธิและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

4.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

- 1) ประเมินจากการรายงานหน้าชั้นเรียน โดยอาจารย์และนักศึกษา
 - 2) ประเมินพฤติกรรมภาวการณ์เป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี
 - 3) พิจารณาจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา
 - 4) สังเกตพฤติกรรมและติดตามการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 - 5) ประเมินผลจากผลการศึกษาดูงานนอกสถานที่หรือการออกฝึกภาคสนาม
5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 5.1 ผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1) สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับโอกาส และวาระ
 - 2) สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการติดต่อสื่อสารและนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - 3) สามารถใช้ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลผลการแปลความหมาย และการวิเคราะห์ข้อมูลนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม
 - 4) สามารถติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรม และสถานการณ์โลกปัจจุบัน
- 5.2 กลยุทธ์การสอนที่ใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1) สอนโดยการกำหนดปัญหาเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมให้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในการตัดสินใจแก้ปัญหา
 - 2) มอบหมายงานค้นคว้าองค์ความรู้จากแหล่งข้อมูลต่างๆ โดยใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอผลงานที่ได้รับมอบหมาย
 - 3) การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อการสอน
 - 4) การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ (Experiential Learning) ให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติ นำไปใช้แก้ปัญหา
- 5.3 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- 1) ประเมินจากผลงาน และการนำเสนอผลงาน
 - 2) ประเมินจากทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอผลงาน
 - 3) ประเมินผลจากผลงานที่ได้ฝึกทดลอง ฝึกปฏิบัติการ

● กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 (TOF : HEd.) ใช้กับหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 มี 5 ทักษะ ดังนี้

1. ทักษะคุณธรรม และจริยธรรม

ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรมตระหนักในคุณค่า รู้และเข้าใจหลักคุณธรรมจริยธรรมที่สำคัญต่อการดำรงตนและการปฏิบัติงาน มีการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการดำรงตนและการปฏิบัติงาน มีวินัย ตรงต่อเวลา เสียสละ ซื่อสัตย์สุจริต มีความรับผิดชอบต่องาน วิชาชีพและสังคม เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มีศีลธรรม ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อผู้อื่นทั้งทางกาย ทางวาจา และทางจิตใจปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม

2. ทักษะทางความรู้

ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนรู้ด้านความรู้ มีทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน สามารถอธิบายหลักการและทฤษฎีที่เป็นพื้นฐานชีวิต มีความรอบรู้ ติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการในวิชาที่ศึกษา และนำมาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ สามารถบูรณาการความรู้ในวิชาที่ศึกษากับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง รู้เท่าทันสถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับชาติ และระดับนานาชาติ

3. ทักษะทางปัญญา

ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนรู้ด้านทักษะทางปัญญาสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดอย่างสร้างสรรค์ และคิดอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้น วิเคราะห์ ประมวลและประเมินสารสนเทศเพื่อใช้แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถกำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาตนเองให้มีความสามารถเพิ่มมากขึ้น สามารถประยุกต์ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ และสร้างนวัตกรรมที่เหมาะสมในการแก้ปัญหา

4. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนรู้ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคลและมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่การแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ของกลุ่มทั้งในบทบาทผู้นำหรือผู้ร่วมทีมงาน มีทักษะกระบวนการกลุ่มในการแก้ปัญหาสถานการณ์ต่างๆ วางตัวและแสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมกับบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ มีทักษะในการสร้างเสริมความสามัคคีและจัดการความขัดแย้งในกลุ่มหรือองค์กรอย่างเหมาะสมมีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเอง วิชาชีพ องค์กรและสังคมอย่างต่อเนื่อง

5. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ผู้เรียนต้องมีผลการเรียนรู้ด้านทักษะในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถใช้เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อการสืบค้นข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รู้จักวิธีการองเพื่อกำจัดผลลัพธ์ รู้วิธีการตรวจสอบความน่าเชื่อถือตระหนักถึงประเด็นความปลอดภัยออนไลน์ การปกป้องข้อมูลและภาพลักษณ์ส่วนตนสามารถเลือกใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่หลากหลายในการติดต่อสื่อสารสนทนาการทำงานร่วมกับผู้อื่นแบบออนไลน์ แบ่งปันเอกสารหรือข้อคิดเห็นการประชุมทางไกล (video-conferencing) ติดตั้งและใช้ซอฟต์แวร์ รวมถึงแอปพลิเคชันที่เป็นประโยชน์บนอุปกรณ์ส่วนตัว ทั้งโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต และนำเสนอข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

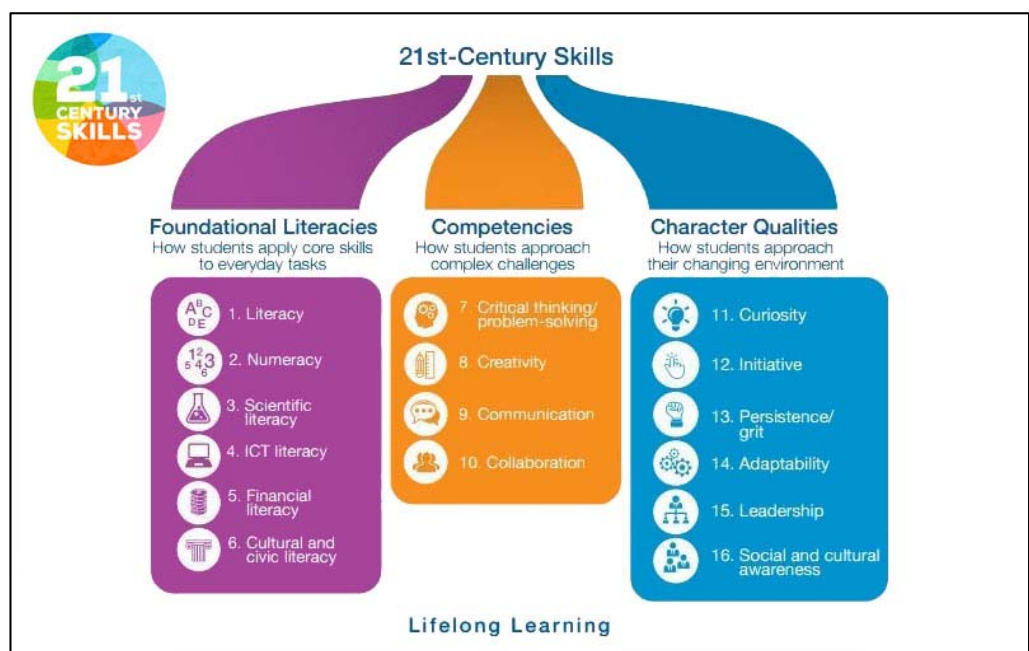
สามารถผลิตสื่อ (และได้ผลิต) สื่อดิจิทัล เรียนรู้หลักการพื้นฐานได้ตามคำแนะนำและสามารถทดลองทำได้ สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การเขียน ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมกับโอกาส และวาระสามารถใช้ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์และสถิติในการประมวลผล การแปลความหมาย การวิเคราะห์ข้อมูลนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสมสามารถติดตามความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรม และสถานการณ์โลกปัจจุบัน

แนวความคิดในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

จากการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่า หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2560 มีแนวความคิดในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 เหมือนกัน แต่หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 มีแนวความคิดในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีแนวคิดมาจากที่ประชุมเศรษฐกิจโลก พ.ศ. 2558 รายละเอียดดังนี้

- แนวความคิดในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2558 และ พ.ศ. 2560 มีทักษะที่จำเป็นในการจัดการศึกษา ดังนี้
 - 1) ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน มากกว่า 2 ภาษา
 - 2) ทักษะในการคิดวิเคราะห์ สามารถเข้าใจปัญหาและแก้ปัญหาได้
 - 3) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ และทักษะการแก้ปัญหา
 - 4) ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์ และทักษะการสร้างนวัตกรรม
 - 5) ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการทำงานเป็นทีม และทักษะความเป็นผู้นำผู้ตามที่ดี
 - 6) ทักษะการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพ การเรียนรู้การพึ่งตนเอง
 - 7) ทักษะการเรียนรู้ และทักษะการสร้างนวัตกรรม
 - 8) ทักษะเข้าใจความแตกต่างกันของวัฒนธรรม และทักษะการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
 - 9) ทักษะการสื่อสาร และการแสวงหาความรู้จากสื่อสารสนเทศที่จำเป็น มากกว่า 2 ภาษา
 - 10) ทักษะการแสวงหาความรู้จากสื่อต่างๆ และทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
- แนวความคิดในการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมีแนวคิดมาจากที่ประชุมเศรษฐกิจโลก พ.ศ. 2558 ที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2562 มีทักษะที่จำเป็นในการจัดการศึกษา ดังนี้
 - 1) ทักษะในการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้มากกว่า 2 ภาษา
 - 2) ทักษะการคิดคำนวณทางคณิตศาสตร์และสถิติพื้นฐาน

- 3) ทักษะการแสวงหาความรู้จากสื่อต่างๆ และทักษะการใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม
- 4) ทักษะความรู้ทางการเงิน การออม การลงทุน การบริหารการเงินส่วนบุคคล
- 5) ทักษะเข้าใจความแตกต่างกันของวัฒนธรรม และทักษะการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง
- 6) ทักษะการคิดวิเคราะห์การคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหาสามารถเข้าใจปัญหาและแก้ปัญหาได้
- 7) ทักษะการคิดอย่างสร้างสรรค์และทักษะการสร้างนวัตกรรม
- 8) ทักษะการสื่อสารและการแสวงหาความรู้จากสื่อสารสนเทศที่จำเป็นมากกว่า 2 ภาษา
- 9) ทักษะการทำงานร่วมกัน ทักษะการทำงานเป็นทีม
- 10) ทักษะความอยากรู้อยากเห็น อยากรเรียนรู้สิ่งใหม่
- 11) ทักษะการใช้ชีวิตและการประกอบอาชีพ การเรียนรู้การพึ่งตนเอง
- 12) ทักษะความคิดริเริ่มทำสิ่งใหม่ คิดสร้างนวัตกรรมใหม่
- 13) ทักษะความวิริยะ ความเพียรพยายามทำงานให้สำเร็จ
- 14) ทักษะความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการดัดแปลงให้เป็นที่ไปตามสถานการณ์
- 15) ทักษะความเป็นผู้นำ ผู้ตามที่ดี
- 16) ทักษะการรับรู้ทางสังคมและวัฒนธรรม

ที่มา : World Economic Forum, New Vision for Education (2015) ,

<https://www.weforum.org/agenda/2016/03/21st-century-skills-future-jobs-students/>

แนวคิดการจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Active Learning)

จากการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่าใช้แนวคิดในการจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้เหมือนกัน คือ เป็นการนำเอาวิธีการสอน เทคนิคการสอนที่หลากหลายมาใช้ออกแบบแผนการสอนและกิจกรรม กระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอนออกแบบการสอนที่ยืดหยุ่นสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม เน้นการประเมินผลระหว่างจัดกิจกรรม (Formative) เช่น การจัดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ (Experiential Learning) การสอนแบบโครงการ (Project Based Learning) การสอนแบบวิจัย (Research Based Learning) การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning) การสอนที่เน้นทักษะกระบวนการคิด (Thinking Based Learning) และการใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นสื่อการสอน ส่งเสริมให้ผู้เรียนประยุกต์ใช้ทักษะและเชื่อมโยงองค์ความรู้นำไปปฏิบัติ นำไปใช้แก้ไขปัญหา หรือประกอบอาชีพในอนาคต

แนวคิดการพัฒนาทักษะทางสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF (Executive Functions)

จากการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่าเพิ่มมีการนำเอาแนวคิดการพัฒนาทักษะสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุงพ.ศ.2562 ซึ่งเป็นการนำเอากระบวนการทำงานของสมองส่วนหน้าของมนุษย์ทุกคนที่ใช้ในการกำกับความคิด ความรู้สึกและการกระทำ เพื่อให้บรรลุสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญยิ่งต่อความสำเร็จในการเรียน การงาน การอยู่ร่วมกับเพื่อนมนุษย์ การคิดสร้างสรรค์ และการจัดการทุกด้านตลอดชีวิตมีองค์ประกอบ 9 ด้าน จัดเป็น 3 กลุ่มทักษะ ประกอบด้วย

1. ทักษะพื้นฐาน การจำเพื่อใช้งาน (Working Memory) มีความยืดหยุ่นทางความคิด (Shift Cognitive Flexibility) สามารถยับยั้งและไตร่ตรอง (Inhibitory Control)
2. ทักษะปฏิบัติ สามารถริเริ่ม และลงมือทำ (Initiating) มีการวางแผนจัดระบบ ดำเนินการ (Planning & Organizing) และมุ่งเป้าหมาย (Goal-directed Persistence)
3. ทักษะกำกับตนเอง สามารถจดจ่อใส่ใจ (Focus/Attention) ควบคุมอารมณ์ตนเอง (Emotional Control) และติดตามประเมินตนเอง (Self-Monitoring)

การพัฒนาทักษะทางสมองสามารถกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนได้หลายรูปแบบ ดังนี้

- 1) การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย (Active learning) เช่น ร้องเพลง เคลื่อนไหว เล่นละคร เล่นบทบาทสมมติ
- 2) การเล่นอิสระ (Free play) ให้ได้เลือกเล่น กำหนดรูปแบบ และสิ่งที่จะเล่นด้วยตัวเอง

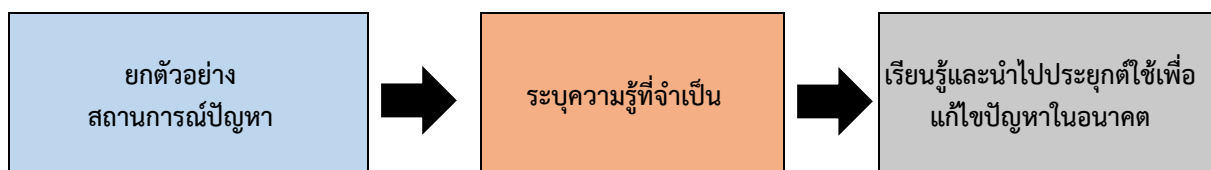
- 3) การเรียนรู้ด้วยการลงมือทำ (Learning by Doing) เช่น ช่วยงานบ้าน ลองคิดและทำเมนูที่อยากกินเอง
- 4) การฝึกให้เด็กได้รับผิดชอบและช่วยเหลือตัวเอง (Do It Yourself) อย่างเหมาะสม
- 5) นิทานและเรื่องเล่า (Stories & Tales) ช่วยฝึกจินตนาการ และการคิดอย่างเป็นระบบ
- 6) การอ่านช่วยพัฒนาทักษะสมอง สมาธิ และกระบวนการคิด (Reading & Thinking)
- 7) ของเล่นที่ต้องใช้สมาธิในการเล่นและบอร์ดเกม (Creative Toys & Board Games) ช่วยพัฒนาสมอง ฝึกการคิดและการวางแผน
- 8) การเล่นดนตรีและทำงานศิลปะ (Art & Music) ช่วยให้สมองส่วนหน้ามีความตื่นตัวในการทำงาน
- 9) กีฬาและการเล่น (Sports & Plays) ที่มีกฎกติกา หรือเล่นเป็นทีม ช่วยฝึกเรื่องการคิด การวางแผน และการมุ่งเป้าหมาย
- 10) การฝึกพูดสองภาษา (Bilingualism) เพื่อผลต่อการพัฒนาการคิด การให้เหตุผล และทักษะการฟัง

การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based Learning: PBL)

จากการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่าเพิ่งมีการนำเอาการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ปรับปรุงพ.ศ.2562 ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยปัญหานั้นเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้เรียน อาจเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือมีความหมายกับผู้เรียนที่สามารถนำมาสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้โดยปัญหา แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ ปัญหาไม่ซับซ้อนสามารถค้นคว้าและคิดหาคำตอบในระยะสั้น กระบวนการเรียนรู้ด้วย Problem-based Learning ก็จะสามารถหาคำตอบของปัญหาหรือประเด็นที่สนใจและปัญหาที่ซับซ้อนต้องศึกษาค้นคว้า พัฒนา ตรวจสอบ โดยใช้ระยะเวลาที่ยาวนานกว่า อาจต้องสร้างชิ้นงานเพื่อนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา ลักษณะนี้ มักจะใช้ Project-based Learning เข้ามาช่วย

การเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มุ่งสร้างประสบการณ์ตรง จึงเน้นให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิด เผชิญสถานการณ์ปัญหา วางแผนการเรียนรู้ และตรวจสอบ กำกับกับการเรียนรู้ และนอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ยังช่วยสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้กับผู้เรียนได้อีกด้วยอาจกล่าวได้ว่า “ภาระงานที่ทำทำย ช่วยสร้างทักษะการคิดและแก้ปัญหาได้ดี” การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ถือเป็นเป็นการใช้ปัญหา ทำให้เกิดปัญญา

การเรียนรู้ในวิถีใหม่

ที่มา : มูลนิธิสถาบันวิจัยระบบการศึกษา (2560) สืบค้นจาก <http://www.ires.or.th/?p=801>

คุณสมบัติเด่นของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) มีคุณสมบัติที่โดดเด่นสำหรับการนำมาใช้จัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการคิดการเรียนรู้ร่วมกัน การแสวงหาความรู้การบูรณาการความรู้ควบคุมและประเมินกระบวนการเรียนรู้ (Metacognition) ส่งเสริมให้ผู้เรียนกำกับตนเองในการเรียนรู้ (Self-directed Learning)

คุณค่าของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (PBL) ต่อผู้เรียนการเรียนรู้ด้วย การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ช่วยเสริมสร้างสิ่งสำคัญต่อผู้เรียนอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดทักษะการเรียนรู้ต่างๆเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้พัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณการเขียน การสื่อสารช่วยให้การจำข้อมูลต่าง ๆ ได้ดีขึ้นช่วยให้ผู้เรียนรู้จักการปรับตัวรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียน เพื่อช่วยให้เรียนรู้และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเองเสริมสร้างการเรียนรู้ตลอดชีวิตการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ปรับบทบาทของครูได้อย่างไร

บทบาทของครูในการจัดการเรียนรู้ด้วย การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานช่วยให้ภาพของครูในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีความชัดเจนมากขึ้น การเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) โดยการวางแผน ออกแบบการเรียนรู้ และเตรียมการสิ่งจำเป็นในการเรียนรู้ จัดเตรียมสื่อ แหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียนการเป็นผู้ชี้แนะ (Coach) โดยการกระตุ้นและให้คำแนะนำ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้การเป็นพี่เลี้ยง (Mentor) การเป็นผู้ร่วมเรียนรู้ (Teacher as Learner)

กลยุทธ์การสอนแบบ Active Learning และการจัดทำรายวิชาออนไลน์ (E-Learning)

จากการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงระหว่างปี พ.ศ. 2558 – 2562 พบว่าในปี พ.ศ.2562 มหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาองค์กรให้สอดคล้องกับนโยบายประเทศไทย 4.0 นี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานทางด้านการศึกษา ซึ่งเป็นผู้มีความสำคัญอย่างมากในแง่ของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ จึงต้องระดมความคิดและวิธีการผลิตบัณฑิตให้บุคคลากรที่มีความทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงในโลกศตวรรษที่ 21 การศึกษา 4.0 (Education 4.0) ซึ่งเข้ามามีบทบาทในการสร้างแนวทางการจัดระบบการศึกษาให้กับสถาบันการศึกษาหลายแห่งในประเทศไทย เนื่องจากมีความเชื่อว่าการศึกษา 4.0 จะสามารถผลิตบุคคลากรที่มีความสามารถในการผลิตและสร้างสรรค์เพื่อรองรับประเทศไทย 4.0 ได้

การศึกษา 4.0 คือ การศึกษาคุณภาพ เป็นยุคที่ต้องการผลผลิตหรือ Products ให้ได้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ของตนเอง ชุมชนและของสังคมในภาพรวม โดยลักษณะของการศึกษาจะต้องเน้น การทำได้ ลงมือปฏิบัติแล้วออกมาเป็นผลผลิต ถือเป็นยุค Product-Oriented ซึ่งทักษะที่เน้น คือ เน้นให้การศึกษาพัฒนาคนไปสร้างผลผลิต ดังนั้นบทบาทของการศึกษาไทยในยุค Thailand 4.0 จะเป็นการพัฒนาคนให้มีสมรรถนะสนับสนุนให้เกิดเทคโนโลยีวิทยาศาสตร์/สังคมศาสตร์ และนวัตกรรม วิทยาศาสตร์/สังคมศาสตร์ และมีส่วนร่วมพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ที่เอื้อต่ออารยประเทศ ซึ่ง การศึกษาเพื่อขับเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทย 4.0 นั้น ควรมีลักษณะดังนี้

- ผู้เรียนเป็นฝ่ายแสวงหาความรู้เอง
- ผู้เรียนผลิตองค์ความรู้และนวัตกรรม
- บูรณาการการเรียนการสอนกับสังคม
- ผู้เรียนร่วมมือกันหาและเรียนรู้แบบนักปราชญ์

จากความสำคัญและลักษณะของการศึกษาในยุค Thailand 4.0 ที่กล่าวแล้วข้างต้น มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี จึงจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพของบุคลากรสายวิชาการที่ถือเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ให้มีศักยภาพสูงต่อการเป็น “มหาวิทยาลัยในยุค Thailand 4.0” ได้ตามความต้องการของประเทศ ดังนั้นสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนจึงได้ จัด “กิจกรรมสัมมนาเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาผู้สอนยุค Thailand 4.0 ด้วยกลยุทธ์การสอนแบบ active learning และการจัดการรายวิชาออนไลน์ หมวดรายวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพครู และ วิชาเอก” ในระหว่างวันที่ 27 – 31 พฤษภาคม 2562 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพ บุคลากรสายวิชาการของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ให้สามารถสร้างบทเรียนออนไลน์ ซึ่ง จะดำเนินการสอนโดยใช้กับรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพครู และวิชาเอก เป็นต้น

ซึ่งผลของการจัดกิจกรรม พบว่า ผู้เข้าร่วมมีความสนใจและตระหนักถึงการเรียนการสอนที่ จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบัน ทำให้มหาวิทยาลัยต้องปรับตัวและพร้อมที่ จะเปลี่ยนแปลงให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป

ซึ่งมหาวิทยาลัยได้สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับที่มาและเหตุผลของการปรับเปลี่ยนแนวการสอนเป็นแบบใหม่ คือ การจัดทำรายวิชาออนไลน์ ซึ่งทางสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนได้พัฒนาระบบสำหรับอาจารย์และนักศึกษาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยเริ่มตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1/2562 โดยมหาวิทยาลัยกำหนดให้ทุกวิชาในหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปปรับปรุง พ.ศ.2562 ที่เปิดสอนในภาคการศึกษาที่ 1/2562 ดำเนินการจัดทำบทเรียนออนไลน์ โดยมีการจัดตารางเรียนตามจำนวนชั่วโมงเท่าเดิม แต่ชั่วโมงออกเป็นการเรียนรู้ผ่านระบบบทเรียนออนไลน์ซึ่งจัดทำโดยอาจารย์ผู้รับผิดชอบสอนในวิชานั้นๆ และชั่วโมงที่ต้องกลับมาศึกษาหรือปฏิบัติเพิ่มเติมในห้องเรียนและห้องปฏิบัติการ ซึ่งในระยะแรกของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์นั้นคงจะต้องมีการปรับปรุงและแก้ไขเพื่อปรับแก้ให้เหมาะสมต่อการเรียนการสอนต่อไป และผลของการสอนแบบออนไลน์นี้จำเป็นต้องมีการประเมินการใช้งานโดยอาจารย์และนักศึกษาภายหลังจากสิ้นสุดภาคการศึกษาที่ 1/2562 เพื่อจะได้พัฒนาให้เกิดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ต่อไปในอนาคต

ผลการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องการพัฒนาพัฒนาหลักสูตร เห็นด้วยว่ามหาวิทยาลัยควรต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนโดยพัฒนาให้นักศึกษาได้ปรับตัวในการเรียนรู้ที่เป็นแบบออนไลน์ แต่ก็ไม่ควรที่จะทิ้งการเรียนการสอนที่อยู่ในห้องเรียน เนื่องจากการเรียนการสอนประกอบไปด้วยความรู้หลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นความรู้ การปฏิบัติ การอยู่ร่วมกันในสังคม การมีวินัย และจริยธรรม ซึ่งการเรียนในยุคใหม่มหาวิทยาลัยต้องพัฒนาการเรียนการสอนให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถรอบด้าน และเป็นบุคลากรที่สำคัญในองค์กรต่างๆ ได้อย่างมีคุณภาพ

บทที่ 5

สรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุง ระหว่างปี พ.ศ. 2558 - 2562 ได้มีการศึกษาข้อมูลจากคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ แนวคิดในการจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และแนวทางการจัดการเรียนรู้ มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อไปสู่แนวทางในการพัฒนาการเรียนการสอนศึกษาทั่วไป เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพและตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตร ซึ่งมีสรุปผลการวิเคราะห์และข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิเคราะห์

1. ผลการวิเคราะห์การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรได้ตรงตามรอบของการปรับปรุง คือ ไม่เกินรอบละ 5 ปี และในการพัฒนาหลักสูตรมหาวิทยาลัยมีการ คือ มีการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีความคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 และ พ.ศ.2558

2. มหาวิทยาลัยได้มีการวางแผนโดยมีการจัดทำขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้ได้หลักสูตรที่มีมาตรฐานและมีการผ่านขั้นตอนอย่างเป็นระบบ

3. พบว่าประธานสาขาไม่ทราบถึงรายวิชาที่พัฒนาในหลักสูตรหมวดการศึกษาทั่วไป เนื่องจากการขาดการประชุมคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ทำให้ไม่ทราบถึงวิชาที่มีการปรับเปลี่ยน แก้ไข หรือปิดวิชา

4. มหาวิทยาลัยมีความตั้งใจในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยการสร้างรายวิชานั้น มีการนำแนวคิดต่างๆ เช่น คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ มาตรฐานผลการเรียนรู้อการจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การจัดการสอนแบบเน้นพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (Active Learning) แนวคิดการพัฒนาทักษะทางสมองเพื่อชีวิตที่สำเร็จ EF (Executive Functions) การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน PBL (Problem-based Learning) โดยประกอบกับการร่วมมาใช้ประยุกต์ให้เกิดรายวิชาหรือมีการบูรณาการวิชา ทำให้มีจำนวนวิชาที่ลดน้อยลงแต่มีความเหมาะสมมากขึ้น

5. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี มีการส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป หลักสูตรปรับปรุงปี 2562 ปรับเปลี่ยนให้จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยเริ่มตั้งแต่ภาคการศึกษาที่ 1/2562 เป็นต้นไป ซึ่งมหาวิทยาลัยมีวางแผนและจัดทำระบบสารสนเทศเพื่อช่วยในการพัฒนาบทเรียนออนไลน์

6. การเรียนการสอนในโลกการศึกษายุค 4.0 นั้น หากจะพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน ผู้ดูแลระบบสารสนเทศของมหาวิทยาลัยเป็นปัจจัยที่สำคัญ เพราะหากมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนออนไลน์แต่ระบบสารสนเทศภายในมหาวิทยาลัยไม่เสถียรเกิดความขัดข้องในการใช้งาน จะส่งผลกระทบต่อความก้าวหน้าทางการเรียนการสอนของทั้งผู้เรียน อาจารย์ และความน่าเชื่อถือของมหาวิทยาลัย

ข้อเสนอแนะ

1. หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ควรมีระยะเวลาในการใช้หลักสูตรมากกว่า 2 ปีการศึกษา แต่ไม่เกิน 5 ปีการศึกษา เนื่องจากจะได้ทราบถึงการเรียนการสอนในรายวิชาต่างๆ ของหมวดวิชาศึกษาทั่วไปว่ามีปัญหาหรือควรปรับแก้ไข เพื่อจะได้เป็นข้อมูลที่ใช้ในการพัฒนาหลักสูตรในคราวต่อไป
2. ควรมีการปรับปรุงขั้นตอนการการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยมีการจัดประชุมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น รองคณบดีฝ่ายวิชาการของทุกคณะกับสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน เพื่อจะได้ทราบถึงกำหนดการปฏิบัติงาน และร่วมกันวางแผนปฏิทินในการพัฒนาหลักสูตรให้ทุกหน่วยงานสามารถปฏิบัติงานด้วยความคล่องตัว
3. มหาวิทยาลัยควรมีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เช่น ข้อมูลความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นโยบายของชาติ และนโยบายของมหาวิทยาลัย จัดทำสรุปผลการดำเนินการใช้หลักสูตร เพื่อเป็นข้อมูลมาปรับใช้ในการพัฒนาหลักสูตรครั้งต่อไป
4. การสนับสนุนให้มีการสอบถามข้อมูลการจัดการเรียนการสอนไปยังหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตศิษย์เก่า รวมถึงควรเปิดโอกาสให้หน่วยงานและบุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อจะทำให้มหาวิทยาลัยทราบถึงความต้องการบัณฑิตว่าปัจจุบันผู้ใช้งานบัณฑิตมีความต้องการความรู้ความสามารถเพิ่มเติมในด้านใด
5. สนับสนุนให้มีการทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป โดยสร้างแบบสอบถามแต่ละด้านให้ครอบคลุมถึงอาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาผู้เข้าเรียนโดยตรง เพื่อจะได้ใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์การเรียนการสอนหมวดวิชาศึกษาทั่วไปอย่างเป็นระบบ
6. มหาวิทยาลัยควรจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาผู้สอนในด้านต่างๆ เช่น จัดทำโครงการการอบรมให้ความรู้ระบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ รุ่นใหม่ เพื่อเป็นเพิ่มเติมอาจารย์และกระตุ้นให้ผู้สอนในมหาวิทยาลัยมีความพร้อมและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในการจัดการเรียนการสอนแนวใหม่ต่อไปในอนาคต ควรมีการจัดกิจกรรมในการสร้างความตระหนักแก่ผู้สอน ปรับเปลี่ยนแนวคิดใหม่อย่างต่อเนื่อง
7. ควรมีการประสานกับผู้ที่มีชื่อในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพื่อให้มีการเข้าประชุมร่วมกันให้ครบองค์ประชุม และหากคณะกรรมการท่านใดขาดการประชุม ให้ผู้ช่วยเลขานุการดำเนินการจัดส่งรายงานการประชุมในคราวนั้น เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง
8. ไม่ควรนำรายวิชาที่คล้ายกับรายวิชาเฉพาะด้านของสาขาวิชา มาเป็นรายวิชาหมวดวิชาศึกษาทั่วไป เพราะจะทำให้ได้ผลสัมฤทธิ์ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ของการจัดทำหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ประธานสาขาควรเลือกรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไปที่มีลักษณะแตกต่างจากรายวิชาที่นักศึกษาของตนได้เรียนอยู่เพื่อให้ได้ความรู้ที่ในด้านอื่นๆ มากขึ้น ในการพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปนั้น ควรมีการบูรณาการรายวิชาต่างๆ รวมกันเป็นรายวิชาหมวดศึกษาทั่วไป เพื่อเป็นการสะสมความรู้และก่อให้เกิดความชำนาญในรายวิชานั้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). **มาตรฐานการอุดมศึกษาและเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2558 และ เกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง**. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.
- กฤษฎา กุณฑล และคนอื่นๆ. (2556) “การพัฒนาหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่เหมาะสมกับ บริบทของมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา” **วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา** ปีที่ 8 ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม): 96-106
- ปองทิพย์ เทพอารีย์. (2561). “การประเมินหลักสูตรหมวดวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.” **Veridian E-Journal, Silpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ** ปีที่ 11 ฉบับที่ 1 (เดือนมกราคม – เมษายน): 1868 - 1882
- สุนิสา อ่อนตา และคนอื่นๆ. (2557) “การบริหารจัดการสำนักวิชาศึกษาทั่วไปมหาวิทยาลัยขอนแก่น ในทศวรรษหน้า” **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น** ปีที่ 38 ฉบับที่ 3 (เดือนกรกฎาคม-กันยายน): 160-168